

د

ژوند

ترخې او خوږې

بلقيس محبوبې حقيق

Ketabton.com

د ژوند ترخې او خوږې

شاعره: بلقيس محبوبې حقيق

چاپکال: ۱۳۹۵ ل/ ۲۰۱۶ ز

چاپ وار: لومړۍ

کمپوز: عبد الله «شاهي»

پښتې ډيزاين: فياض حميد

خپرنډوی: د افغانستان ملي تحریک فرهنگي خانگه

د خپرونو لړ: (۱۲۳)

چاپشمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

اهداء:

زه دا شعري ټولگه خپل دردېدلي،
ژړېدلي او ځورېدلي اولس ته وړاندې کوم.

زه د هېواد د نامتو شاعر، ليکوال او ادبي شخصيت
نجيب الله منلي صاحب نه ډېره مننه کوم
چې زما پر شعري ټولگه يې د خپل
علمي نظر څرگندونه کړې ده
او ماته يې وياړ راوبخښی.

د تحریک یادښت

د افغانستان ملي تحریک د (۱۳۹۳ ل) کال په پیل کې له خپلو گرانو هېوادوالو سره ژمنه کړې وه چې د دې کال په بهیر کې به (شل عنوانونه) بېلابېل دیني، علمي، ادبي او ټولنیز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې کوي. ملي تحریک دا ژمنه د یاد کال د کب پر (۲۸) مه نېټه پوره او د یوې پرتمینې غونډې په ترڅ کې یې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې کړل. ملي تحریک په یاده غونډه کې ژمنه وکړه چې د (۱۳۹۴ ل) کال په اوږدو کې به انشاء الله د خدای (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې کوي. ملي تحریک خپله ژمنه پوره کړه او د یاد کال تر پایه یې ان (۱۰۲) عنوانه کتابونه چاپ کړل. تحریک اوس غواړي خپل فرهنگي کار ته دوام ورکړي او دا اثر چې اوس ستاسو په لاس کې دی، د همدې فرهنگي اثارو د لړۍ له جملې څخه دی، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحریک هیله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې گټه پورته کړي. ملي تحریک له ټولو هغو لیکوالو، ژباړونکو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندویانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهیر کې یې یو بل سره مرسته او ملگرتیا کړې او دا فرهنگي بهیر یې بریالی کړی، د زړه له کومې مننه کوي او کور وداني ورته وایي.

د هېواد د فرهنگ د ښېرازی په هیله

د افغانستان ملي تحریک فرهنگي خانګه

پېژندگلوې

زما نوم بلقيس او د پلار نوم مې محمد محبوب خان دی. پلارنې ټاټوبې مې د کندهار ولايت او مليت مې پښتون دی. زما خدای بخښلي پلار د خپل ژوند زياته برخه د رسمي ماموریتونو په جريان کې د هېواد په نورو ولاياتو کې تېره کړې ده، چې زه هم د پلار د ماموریت په دوره کې د بلخ په لرغوني ولايت کې دنيا ته راغلم.

زه څلور کلنه وم چې پلار مې خپل اصلي ټاټوبي يعنې د کندهار ولايت ته راغی او زه هم هلته لويه سوم.

ما له پخوا نه له شعر او شاعرۍ سره ډېره مينه درلوده، زما مرحوم ورور محمد ظاهر محبوبي به ماته د لوستلو لپاره خپل او د هېواد د نورو شاعرانو شعرونه راكول او خپله ادبي تنده مې

د ژوند ترخې او خوږې |

پرې ماتوله. تر څو چې ورو ورو په ما کې هم څه نا څه د شعر ویلو یعنی شعر جوړولو قدرت پیدا سو او کولای مې سوای چې د خپل زړه دردونه، آوازونه د قلم په ژبه بیان کړم. زما لومړنۍ شعري ټولگه په کال (۱۳۷۶ هـ-ش) کې له چاپ نه راووتله.

زما لومړۍ شعري ټولگه (د زړه آوازونه) نومېږي چې زما په شخصي لگښت چاپ سو، چې زه په دې مورد کې د محترمو دوستانو د مرستو منندویه یم.

زما همدا شعري ټولگه (د ژوند ترخې او خوږې) تر عنوان لاندې چې ستاسې په لاسونو کې ده، کېدی شي ځینې نیمگړتیاوې ولري، نو ستاسې قدرمنو لوستونکو څخه هیله کوم چې زما نیمگړتیاوې وبخښي. ما د شعر د لیکلو له شروع نه بیا تر اوسه له مطبوعاتو او ادبي غونډو سره د خپلې همکارۍ لړۍ ساتلې ده.

ما په (۱۳۵۹ هـ-ش) کال له دیپلوم انجینر عبدالمنان حقیق سره واده وکړ او د واده ثمر مې درې اولادونه دي.

احساس او احساسات

دغه مجموعه چې په لاس کې موده، له ښکلو مورنيو احساساتو را پنځېدلې ده.

يوه مور خپل ماشوم ته د مينې اظهار کوي او د يوې بلې مور وطن، مينه ورزده کوي، عجيب پارادوکس دی. مور نه غواړي چې پچي ته يې زحمت ورسېږي د ماشوم په پښه کې يو کوچنی اغزی د مور پر زړه د خنجر گوزار دی.

نو دا بله مور وطن بيا پالل غواړي او پالل يې قرباني غواړي، شاعره مور بيا خپل بچي دغه قربانی ته هڅوي.

احساسات او عواطف د هنري توليد ضروري توکی دي او دا ضروري توکي په دې مجموعه کې شته.

نو ځکه په زغرده ويلاي شم چې دا شعرونه به خپل لوستونکي او مينه وال ولري.

د ژوند ترخې او خوږې |

خو یوازې د مینه والو درلودل د سترو هنري تخلیقاتو لپاره کافي نه دي.

ددې لپاره چې یو هنري اثر د پنځوونکو او مخاطب د دوه په دوه له محدودې راوړي او دا هنري اثر هم لېرې ولاړ شي او هم تر ډېره پاتې شي، لازمه ده چې پنځوونکی په شعوري ډول خپل احساسات او عواطف سره راټول کړي، فکر پرې وکړي، له انفعالي حالت نه یې راوباسي او په یو رښتیني جهان بدلوونکې وسلې یې بدل کړي.

دلته دي چې احساسات سره یو ځای کېږي او یو احساس جوړوي چې بیا دغه احساس د هنري اثر په بڼه تنظیمېږي، مخاطب ته رسېږي، مخاطب یې په لاشعوري ډول خپلوي، خو په شعوري ډول یې تحلیلوي بېرته ترې احساسات او عواطف جوړوي.

د انفعالي احساساتو مستقیم مخاطب له اثره ځکه خوند اخلي چې پکې د خپلو احساساتو انعکاسي وینې خو له اثر سره د مینې کولو فرصت لاس ته نه ورځي.

له یو لنډ مهالي تاثیر وروسته یې فکر بل خوا اوږي. برعکس کله چې هنرمند خپل احساسات کنټرول کړي، پخوالي ته یې پرېږدي، صیقل یې کړي نو بیا په لومړي سر کې مخاطب ته د ښکلا احساس ورکوي. بیا ورو ورو دغه احساس د مخاطب په لا شعور کې تجزیه کېږي، په نویو داسې احساساتو بدلېږي چې

د ژوند ترخې او خوږې |

مخاطب يې خپل گڼي.

دلته نو د مخاطب او هنري اثر تر منځ يوه ژوره اړيکه پيدا کيږي چې تل پاتې اغېز بندي.

زموږ په ادبياتو او هنر کې تر اوسه د احساساتو تله خورا درنده پاتې ده، نو ځکه مو د شهکاري اثرونو شمېره هم ډېره محدوده ده.

خدای (ج) دې وکړي چې زموږ هنرمندان دې ټکي ته متوجه شي او په خپلو پنځونو کې د احساساتو د انعکاس پر ځای د احساس پيدا کولو ته ډېر پام وکړي.

نجيب الله منلی

خو خبرې

درنو لوستونکو او قدرمنو هېوادوالو!
له هر څه نه لومړی زه د پاک خدای (ج) شکر اداء کوم چې
ماته یې د دې توانايي او د ژوند کولو موقع راکړه چې زه خپله
دوهمه شعري ټولگه بشپړه کړم او د خپل اولس پر وړاندې څه
نا څه خپل رسالت سرته ورسوم.

محترمو لوستونکو!
دا څلورمه لسيزه ده چې زموږ اولس د جنگ په اور کې
سوځي، هغه جنگ چې د منطقي او نړيوالو داړه مارانو له خوا پر
موږ تپل شوی دی.
زموږ اولس د پرديو د گټو قرباني شو او دا چې ولې؟ زموږ
ځينې وطنوال خپل وطن وړانوي او خپل وروڼه وژني ددې لوی
عامل بې سوا دي ده.

| د ژوند ترخې او خوږې |

ځکه د هغه چا چې زړه، سترگې او ذهن د علم په رڼا روښانه نه وي، خپل دوست او دښمن نه پېژني، غولول يې ډېر اسانه وي او هر څوک يې د خپلو گټو لپاره استعمالوي. پرديو داډه مارانو زموږ په خاوره کې د نفاق اورونه بل کړل، مليتونه په يو او بل نامه په جنگ سره اچوي، د خپلو شومو اهدافو لپاره د جنگ اور تازه ساتي، موږ او تاسې ددې اور سوځېدونکي مواد يو او بس.

که موږ لږ څه ځير سو چې موږ د چا لپاره جنگېږو؟ او ولې خپل اولس وژنو او خپل کور وړانو؟ او موږ په دې څلورو لسيزو کې له جنگ څخه کومه گټه په لاس راوړه؟ نو دا به راته جوته سي، چې هيڅ مو په لاس را نورل، مگر هر څه مو له لاسه ورکړل.

د نيکونو د وياړنې څلي مو وړان کړل او خپل سر لوړی اولس مو بدنام کړ، يعنې د تروريست، دهشتگر او په هر ډول فسادونو ککړ اولس په نامه مو نړيوال پېژني، نړيوال د افغان او افغانستان له نامه څخه کرکه لري.

له بده مرغه چې افغانستان د ښه، زړه سوانده او تکړه رهبر طالع نه لري او که کله مو ښه رهبر په نصيب شي، د سيمې او نړيوالو داډه مارانو له خوا په يو او بل نامه بدنام او له منځه يې يوسي.

زموږ بې سالاره کاروان بېرته د غلو او داډه مارانو حملو ته

د ژوند ترڅې او خوږې |

پاتې سي، دا حالت به ترکومه دوام ولري؟ او تر څو پورې به پردي حريص لېوان زموږ له سرونو څخه منارونه جوړوي او زموږ په وینو او غوښو به ځانونه پړسوي؟.

موږ به کله د غفلت له خوبه را پاڅېږو، کله به د دوست او دښمن په منځ کې توپيرونه کوو او کله به د خپل هېواد او اولسونو سره د همدردۍ احساس پيدا کوو؟
کله، کله او کله.

په دې ځای کې له خپلې همدې شعري ټولگې څخه يو څو بيتونه ستاسې درانده حضور ته وړاندې كوم:

راځئ وکړو له خپل ځانه تپوسونه
جاروو د چا لپاره خپل سرونه
دا په وینو کې چې لغړي د چا سر دی
ولې وژنو خپلې خویندې او خپل وروڼه
دلته اور د نفاقونو چا بل کړی
څوک مو اخلي پر سرو باندي باجونه
(محبوبي) وايي واکمن د خپل هېواد سئ
دښمنانو ته ورته کړئ فرصتونه

په داسې حساس او د مسوولیت نه ډک وخت کې د ټولني هر غړی د خپل هېواد او اولس پر وړاندې مسؤولیتونه لري،

| د ژوند ترخې او خوږې |

ځکه انسان د خپلې ټولنې سره نه شلېدونکي اړیکي لري، په ټولنه کې هر حالت د هغې ټولنې پر اوسېدونکو مستقیم تاثیر لري، نو په دې ځای کې د قلم خاوندان هم باید خپل مسؤلیتونه هېر نه کړي، د قلم خاوندان باید خپل قلم آزاد وساتي او خپل قلم د څو مفتخورو، قدرتمندو او ناوړه کسانو په خدمت کې ونه کاروي او نه یې د هغو په ځنځیر کې بند کړي، ځکه دا د خدای (ج) او بندگانو پر وړاندې خاینانه عمل دی. دوی باید په ډاگه تور ته تور او سپین ته سپین ووايي.

بلقیس محبوبې حقیق

لویه خدایه

خدایه د امید طمع مدام لرم له تا څخه
څه چې ستا سره دي هغه نسته له بل چا څخه

ای بې نیازه خدایه د نیازمنو نیاز پوره کړه ته
ستا خزاني ډکې دي له رحم او سخا څخه

ستا د قدرت نخبې مخلوقاتو کې معلومي دي
ای خالق خدایه! ته توانا یې هر توانا څخه

خدایه ته روؤف، رحیم، رحمن یې زه یقین لرم
پاک مې د زړه کور کړه له کینې او له جفا څخه

ستا د نور ډېوه مې د زړگي په کور کې بله کړه
ډک مې کړه زړگی د پاکې مینې له رڼا څخه

کړې که مې سهوه او گناه وي راته وې بڅښه
نه دی خلاص انسان له اشتباه او له خطا څخه

وینه د انسان کې اشتباه او خطا گډه ده
ځکه اشتباه وسوه آدم^(ع) او له حوا څخه

خدایه ته د زړو مالک یې هیڅ له تانه پټ نه دي
ته خبیر، بصیر یې هیڅ پټېږي نه له تا څخه

څه چې درنه غواړم ټول سپېڅلي امیدونه دي
دا راته عطا کړه بس همدا غواړم له تا څخه

زه (محبوبی) زړه کې کرغږنې هیلې نه لرم
پاکه مینه غواړم ستا د مینې له دنیا څخه

د وطن مور ته

ای زما گرانه وطنه   زما روح او زما تنه
ستا له ښکلي نوم څه جار سم   زما د پلار نیکه مسکنه
څه ناورین پر تا تېرېږي   څه اورونه پر تا اوري
پر سر خوږې څه گوزارونه   له هر چا او له هر لوري
پاکه غېږ پاکه لمن دې تل مدام په وینو سره ده
هم دې غږ په وینو سور دی هم دې سره هره دره ده

باران اوري د باروتو   ستا پر خپ خاورین کورونو
شنې لوخړې پورته کېږي   ستا له دښتو ستا له غرونو
ستا د بن پر بلبانو   باندي راغلل طوفانونه
څوک ترې والوته څوک مړه شوه   د چا وسول وزورونه
پاکه غېږ پاکه لمن دې تل مدام په وینو سره ده
هم دې غږ په وینو سور دی هم دې سره هره دره ده

د نفاق اورونه بل سوه   په دې خاوره دې وطن کې
ورونه وژني یو تر بله   د وطن د مور لمن کې
چا په نوم د دوستي راکړه   خپل اغزین، اورین لاسونه
څوک ښکاره راباندي کاندې   گوزارونه او وارونه
پاکه غېږ پاکه لمن دې تل مدام په وینو سره ده
هم دې غږ په وینو سور دی هم دې سره هره دره ده

د سولې ناوې ته به کله راځي؟

موږ دې کوو انتظارونه ته به کله راځي؟
راځه را تېر دې کړه گامونه ته به کله راځي؟

د سولې ناوې عاشقان دې د راتلو په طمع
پر گوتو شمېري ساعتونه ته به کله راځي؟

د راتلو لار به دې جارو کړو د بڼو په څوکو
ږدو تر قدم لاندې دې زړونه ته به کله راځي

زړه ځوانان او ماشومان سترگې په لار دي درته
لنډ کړه ترخه انتظارونه ته به کله راځي؟

لاس پښې وهو د جنگ له بحر څه وتلای نه سو
کوو ناکامه کوششونه ته به کله راځي؟

زموږ د جنگونو جل وهلو دا وروستی سلگۍ دي
راکړه د سولې شربتونه ته به کله راځي؟

د جنگ دېو راغی لوټول، وژل، دارل یې وکړل
راسه ترې پرې یې کړه لاسونه ته به کله راځي؟

راسه ته ساه د مسیحا یې ای د سولې ناوې
مړو ته ورکړه نفسونه ته به کله راځي؟

شغلې د مینې او وحدت په موږ خپرې کړه سولې
رڼا رڼا کړه تور تمونه ته به کله راځي؟

(محبوبي) وایي ته مو بوځه د نجات ساحل ته
تا ته معلوم دي گودرونه ته به کله راځي؟

انتظار

ستا وعدې را رسېدلې ته رانغلې
زما ډېر ډېر یادېدلې ته رانغلې

زړه گوگل کې بې قرار و ستا لیدو ته
دواړه سترگې ژړېدلې ته رانغلې

تړمې اوښکې مې له سترگو توپدلې
گرېوانه ته خڅېدلې ته رانغلې

ستا د دید په طمع عمر تېر سو
د ژوند شپې مې کمېدلې ته رانغلې

شپې بدلې په هفتو هفتې په میاشت سوې
میاشتي کال ته رسېدلې ته رانغلې

انتظار شېبې ورو ورو پسې اوږدېږي
سلگۍ ورو ورو زیاتېدلې ته رانغلې

زما د هیلو غوټۍ ورو مړاوې کېدلې
تورو خاورو کې لوېدلې ته رانغلې

بیا دې څه کوم که راسې که رانسې
زما چې سترگې پټېدلې ته رانغلې

کندهار ته

گران کندهاره د زړه ټکوره
د زړگي سره د سترگو توره
موله دې ساته له آفتونو
د ابداليانو د غيرت کوره

گران کندهاره د زړه قراره
تر تالوگي سم په خوځو واړه
ستا خر کورونه ماته قصرونه
د پلار نيکونو خوږه يادگاره

گران کندهاره ډېر مې يادېږي
ډېر مې تر سترگو تر سترگو کېږي
زړگي مې ډک دی ستا له يادونو
نه به دې هېر کړم نه مې هېرېږي

باتورو وروڼو يو روح او ځان سئ
د پلار نيکونو پر لار روان سئ
د بښمنان ورک کړئ له خپلې خاورې
د غليمانو پر سر طوفان سئ

خوږې خبرې

راسه چې وکړو خو خوږې خبرې
ډېر مو واوږېدې ترخې خبرې

که ستا گناه وه او يا زما خطا وه
نورې به هېرې کړو زې خبرې

گيلې مو ډېرې له يو بل څه وکړې
راځه چې پرېږدو د گيلې خبرې

لحظې د عمر په شتاب تېرېږي
نه دي په کار دومره اوږدې خبرې

خلک به هر څه هر څه وايي آشنا
مه يادوه د هرې خولې خبرې

په قاصدانو بې باوره سومه
راځه چې وکړو له نژدې خبرې

ما وې چې ته به له مانه خوږېږي
ته مورو سوې په وړې خبرې

خولې خاورې کېږي خو يادگار پاتېږي
د چا خوږې د چا ترخې خبرې

(محبوبي) ژبه پټه خوله کې ساته
يا پرې کوه خوږې پستي خبرې

د پښتونخوا پښتون ته!

که ته دلته یې یا هلته یې پښتونه!
لرم ستا سره د مینې پیوندونه

زمور رگونو کې یوه وینه بهېږي
خیر دی دا که مختلف یې وي گروپونه

احمدشاه، میرویس، اجمل، که خوشحال خان دی
ټول د یو بابا لمسیان بېل یې نومونه

پښتانه ټول د پښتو د بني گلان دي
پرې ښايسته ده د آسپا د زرگي خونه

کندهار، که ننگرهار يا پښتونخوا ده
دغه واړه د يوې ونې ښاخونه

خير دى ته که د سيند يو خوا زه بل خوا يم
زمور و يو بل ته رسېږي آوازونه

د غرض خاونده بېل به سره نه کړې
دا د مينې په تارو تړلي زړونه

زمور د مينې وړانگې وځي له فولاد نه
ته مو مخ ته ږدي د خټو دېوالونه

(محبوبي) وايي راځئ چې سره يو سو
دښمنانو ته ور نه کړو فرصتونه

د ځوانۍ پسرلی

د ځوانۍ بهار مې تېر سو پرې پوه نه سوم
لویه لار وه تېر او بېر سو پرې پوه نه سوم

لا مې گل ټول کړي نه وو د ژوند باغ کې
چې خزان ترېنه چاپېر سو پرې پوه نه سوم

نه پوهېږم څنگه رنگ څنگه یې خوند و
د ځوانۍ لذت مې هېر سو پرې پوه نه سوم

لکه لمر د مازدیگر چې ژر پرېوځي
د برېښنا په شانې تېر سو پرې پوه نه سوم

د ځوانۍ هوا هوس رانه پردي سوه
خوښې ولاړه غم مې ډېر سو پرې پوه نه سوم

ناقراره ژوند

ولې دا زما ناقرار ژوند لره قرار نسته
غم چې پرې غلط کړم داسې گل داسې بهار نسته
چاته زړه نژدې کړم او په چا باندې باور وکړم
نسته داسې دوست، داسې آشنا او داسې یار نسته
بار د ژوندانه ډېره ستومانه سترې کړې يم
زړه مې ناقرار دی په هیڅ ځای کې مې قرار نسته
زه په دې زخمي زړه له هر لوري گوزارونه خورم
زما د رنځ طبیب او د زخمونو پرستار نسته
هر خوا ته چې گورم هر توانا د ځان په فکر دی
هېڅوک هم په فکر د بېوزلو او د خوار نسته
نن د فرېبونو او چلونو بازار گرم دی
هېڅ د صداقت د مرغلرو خریدار نسته
هر څوک هر څه ویني خو څوک ژبه خوځوای نسي
خوله کې ژبه سته خود خبرو ورته وار نسته
نه پرېږدي څوک غوږ ته (محبوبي) نن حقیقت ویل
نن د حقیقت د متاع قدر پر بازار نسته

افغانستان وطنه

نه مې هېرېرې د زړه سره ما ته گران وطنه
افغانستان وطنه

د سترگو تور يې زما، د زړه ټکور يې زما، د بازو زور يې زما
ستا سپېرې خاورې به ورنه کړم په جهان وطنه
افغانستان وطنه

ستا هره پېغله ملالی او هر زلمی دې اتل د غليمانو اجل
مور به کړي بوره د غليم پر خاندان وطنه
افغانستان وطنه

ستا د سیندونو په څپو کې آوازونه وو عجب خوندونه وو
پر گودرو به دې قطار وو شنه منگیان وطنه
افغانستان وطنه

شنه چمنونه شنې ونې شنې د غرو لمنې پکې کېږدی وې پلنې
پر شنو بناخو دې زنگېدله شنه طوطیان وطنه
افغانستان وطنه

زه د پردې وطن بنگلا او بنگلې څه کوم د هجرت شپې څه کوم
ستا خر خاورین خاورین کورونه سم قربان وطنه
افغانستان وطنه

چې ستا و خاورې ته اوږده د چا لاسونه سوه غوڅ ترې سرونه سوه
ستا دینمان دې ستا د خاورې په ارمان وطنه
افغانستان وطنه

ستا د هجرت په رنځ رنځوره یم اوسېرم دلته شپه ورځ کېږم دلته
د (محبوبې) د زړه درونو ته درمان وطنه
افغانستان وطنه

خپل عمل د لارې مل

گیله مه کوه مدام له یو او بله
هر څوک ویني هر هر څه له خپل عمله

چې کرلي دي هر څه وو اوس یې درو کړه
خپل کرلي دي ته ورېبه په خپله

د گناه پېټی د بل پر اوږو مه ږده
خپل بار ورسوه خپله تر منزله

که وفا غواړې وفا بل سره وکړه
که جفا کړې وفا مه غواړه له بله

که ته بل په غشو ولې په دې پوه سه
چې همدا غشی راځي ستا تر محله

که ته وايې زه به بد کړم بل دې ښه کړي
دا ارمان به دې پوره نه سي زما گله

نسته څوک چې ته به بد هغه به ښه کړي
تپوس وکړه کندهار نه تر کابله

چې اغزي کړې لونگ څنگه ترې غواړې
هر يو بوټی خپل ثمر نيسي په خپله

ستا د ږغ انعکاس تاته را رسېږي
تا چې وويل هغه دې واورېدلې

د عمل آينه دې ونيسه و مخ ته
ته به خپله څېره وويني په خپله

و گفتار ته دې جامه د عمل ورکړه
تش ويل (محبوبي) مکوه هيڅکله

د هجرت اختر

اختر سو خلک نوي لباسونه جوړوي
د مینې او خوښوویو محفلونه جوړوي

زما پر زړه اورېږي له هر خوا د هجر غشي
زخمي زړه کې مې بیا نوي زخمونه جوړوي

اختر به څه کړم هر څه ته چې گورم ټول پردي دي
پردو سره زړه کله سازشونه جوړوي

راياد سوه د وطن خواږه او ښکلي اخترونه
هر ياد يې زما په زړه کې داستانونه جوړوي

څپېرې پر مخ خورم د حقارت له هرې خوا
په زړه کې مې د کرکې طوفانونه جوړوي

وطن مې د پردو په لاس بدل په کنډوالو سو
پردي يې وړانډو لره پلانونه جوړوي

مېلې د اخترو چې جوړېدې په هغه ځای کې
اوس هلته و ځوانانو ته قبرونه جوړوي

پتري مې شونډو ونيول خدا سوه راڅخه ورکه
له سترگو نه مې اوبسکې سپلابونه جوړوي

اختره! تا خو زېرى د خوښۍ ورته رانه وړه
نو ځکه (محبوبي) د غم بيتونه جوړوي

د ژوند بهير

لحظې د عمر په شتاب تېرېږي
لکه اوبو کې چې حباب تېرېږي

پر چاپه خوند او په خوښۍ تېرېږي
پر چاپه غم او اضطراب تېرېږي

چاته شراب، کباب، پلور سپرې
پر چاله لوږې نه عذاب تېرېږي

پر چاپه توره ترورمۍ کې تېر سي
پر چاروښان لکه آفتاب تېرېږي

کاروان د ژوند په بېرته بېرته درومي
لکه هوا کې چې عقاب تېرېږي

دا حضور دم دې غنیمت وگڼه

چې هر نفس دې په حساب تېرېږي

تللي په یاد کړه چې څه وو او څه سوه؟

ستا هم په دې کتاب کې باب تېرېږي

چا چې بشر ته خدمتونه وکړه

دې آزموینه کې کامیاب تېرېږي

څوک چې را وینن سوه ترې واخیست ثمر

پر چا ژوندون په خیال او خواب تېرېږي

هر یو په وار د مرگ و کومي ته ځي

هر یو په وار تر دې آسیاب تېرېږي

د شعر شربت (محبوبي) کېږده لار کې

چې هر یو تری ترې سپړاب تېرېږي

د وحدت په لور بلنه

فيصلي ولي په جنگونو كوي
جنگ پر بادي او تباهي راوي
لانجې په سوله ولي نه خلاصوي
سوله ملت ته سوکالي راوي

د خداى لپاره سره يوسى وروڼو
د وطن مور درنه خفه ښکاري
گرېوان يې خيرې سر يې لوخ وينمه
و ټول جهان ته شرمنده ښکاري

وجود يې ټول سوري سوري په گولي
پر سر يې اوري د مرميو باران
ويالي د وينو ترې روانې هر خوا
باندي راټول دي له هر خوا ټپوسان

د وطن مور باندې لږ ننگ وکړئ
د احمدشاه او ميرويس خان بچو
د مور پورنۍ پر بل مه خرڅوئ
د خدای لپاره د افغان بچو

غليم ته لار په کور کې مه ورکوئ
په زور دښمن اعتبار ولې ساتئ؟
کاني په پوست دښمن به دوست نه سي
خپلو لستونو کې مار ولې ساتئ؟

د (محبوبي) زړه به آرام سي هلته
چې ستاسې منځ کې اتحاد ووينم
چې دښمن وشرې له خپله کوره
تاسې په خپل ملک کې آزاد ووينم

دا دنیا

خدايه که ستا په دې دنیا کې نعمتونه ډېر دي
خو ورسره بيا هم غمونه هم دردونه ډېر دي
د پيداښت نه انسان ژاړي چې دنیا ته راسي
ځکه په مخ کې سخت سفر او کړاوونه ډېر دي
د سترگو رپ کې ورنه تېر سي پسرلی د ژوندون
ژوند کې چې ډېر دي د خزان ساړه بادونه ډېر دي
په لذتونو د ژوندون باندي پوه نه سي انسان
د ژوند ډگر کې خوښي لږه ده او غمونه ډېر دي
گومان مې نه سي چې به څوک خوښ له دنيانه درومي
د هر هر چا زړه کې نیمگړي آرمانونه ډېر دي
غوټی د هیلو ځنې گل سي ځنې ورژېږي
د ژوند په باغ کې بهار لږ او خزانونه ډېر دي
لاس دې تر زني لاندي مه رده څه په لاس نه درځي
څه د هدف په لور په مخ کې دې مزلونه ډېر دي
څه د مثبت هدف په لور چې درنه وخت تېرېږي
که ژوندون لنډ دی (محبوبي) خو فرصتونه ډېر دي

مناجات د خدای دربار ته

لویه خدایه له غموڅه حفاظت را
غمجن زړه ته مې سکون را او مسرت را

ستا دربار ته مې لاسونه لپه کړي
ستا کرم راته عطا کړه مرحمت را

آل اولاد مې ستا پر نېکه لار روان کړه
ورته توان د نېک خوینو، نېک خصلت را

زموږ په زړونو کې ستا پاکه مینه ځای کړه
د شیطان له وسوسو څخه خلاصیت را

ستا د رحم دروازي کړه پر موږ خلاصې
له بلا او آفتو څخه حفاظت را

دا د فیض او برکت څه ډکه میاشت ده^(۱)
خوشحالي هم د دنیا هم آخرت را

(محبوبي) نا امید مه شپه له دره
ستا له دره زما دعا ته اجابت را

۱- د روژې مبارکه میاشت/ ۱۳۹۳- امریکا، ویرجینیا

د مخلص یار پېژنده

نسته داسې څوک چې د زړه غوټی ورته واکړمه
درد باندې دردمنه خپل عزیز او خپل آشنا کړمه

ماله زمانې څخه لرله د وفا طمع
نن دې جفا کاره زمانې تالا والا کړمه

زړه باندې مې بار دی د دردونو او غمو پېټی
چانه مرسته وغواړم او کوم درد مې دوا کړمه

زړه مې زخم زخم د زمان له گوزارو څه دی
کوم طبیب ته ورسم او په چا زخم شفا کړمه

گرځي هرې خواته ډلې ډلې مطلبی یاران
زه دې مطلبی ښار کې مخلص څنگه پیدا کړمه

ټگه زمانه ده مخلصان په شمار د گوتو دي
څنگه مخلص وپېژنم څنگه یې جلا کړمه

وآزمایه یار د مشقت او مصیبت په وخت
زه به (محبوبی) آسانه لار درته پیدا کړمه

ستا بېلتون

سر مې اېښی د فکرونو په زنگون دی
ته چې ولاړې بې له تا مې څه ژوندون دی

خلک خاندي خوشحالي کړي هوسپري
زما زړه له غمه ډک حال مې زبون دی

د غمو پېټی مې ورځ په ورځ درنېږي
نن مې غم ډېر تر پرون او لا پرون دی

کړاوونو او دردونو کړم ناتوانه
داغ پر زړه او قدمې خم لکه د نون دی

ستا غمونه مې په زړه کې مېلمانه سوه
نه به ووځي نه زما ترېنه خلاصون دی

په هر دم په هر قدم را سره مله دي
که دې تېرې خاطرې که دې بېلتون دی

نه آرام لرم په کور نه په بهر کې
فکر وران، عقل ياغي، حال د جنون دی

زما د هیلو کښتۍ ولاړه طوفاني سوه
نن مې حال د هر غمجن تر حال محزون دی

(محبوبي) نا امید مه سه په ژوندون کې
ستا تر غم د کردگار کرم افزون دی

زما اولس او دا اولس

دلته څه پاکه هوا بڼکلې فضا ده
هره خوا په گلو پټه شنه بېدیا ده

دا اولس دی څومره غرق په نعمتو کې
د خوبښیو ورته مخ د غمو شاد ده

نه د توپ نه د راکټ رغونه اورمه
نه یې جوړه له وطن څه کربلا ده

زما بدمرغه اولس سوځي په لمبو کې
نه پوهېږم دا د کوم عمل جزا ده

درې لسيزې مو پر سر باندي اوږ بل دی
نړۍ زموږ د سوځېدو په تماشا ده

زموږ وطن د جنگ میدان سو د هاتیانو
د هاتیانو تر پښو لاندي څه بقا ده

کله ځان د يو ښامار له خولې نه خلاص کړو
بل ښامار خوله خلاصه کړې بله خوا ده

هره ورځ مو زېږوي نوي غمونه
نن غمجنه تر پرون، تر نن سبا دی

په تقسیم کې مو په برخه سوه غمونه
د قسمت برخه مو خواره تر هر چا ده

د پردیو په لمسونه باندې تپاه سوو
موږ کې گډه د نفاق توره بلا ده

دلته خلک یو د بل په درد دردمن دي
زما اولس نیولې یو بل ته سلا ده

خدایه! سوله او وحدت وطن کې غواړم
(محبوبي) دې د عطا په تمنا ده

ویرجینیا- امریکا

تېر يادونه

په زړه کې مې نن تېرې خاطرې ځي او راځي
په ياد کې هغه تېرې زمانې ځي او راځي

خواره خواره ياران، خواره وختونه خوږ بانديار و
په خيال کې د يادونو سلسلې ځي او راځي

پر زړه مې نن اورېدې هغه تللي تللي خلک
له سترگو مې د اوبنکو فوارې ځي او راځي

چې کله د سوچونو په درياب کې ځان لاهو کړم
پر زړه له غمه ډکې اندېښنې ځي او راځي

د زړه ورونه چې بېرته کړم د غشو په نظر
د سرو وینو له ډنډ څه سرې ویالې ځي او راځي

تم ځای دی د پردېسو دلته څوک نه پاتې کېږي
د سترگو په یورپ کې قافلې ځي او راځي

نېکمرغه هغه څوک دي چې یې نوم په نېکۍ یاد سي
زمان په تېرېدو دی زمانې ځي او راځي

له ژوند څه شکوه مکره (محبوبي) هر څه تېرېږي
په ژوند کې هم ترخې او هم خوږې ځي او راځي

نن بیا غمونه ولې پلټې د زړه آرشیف کې
پر ژبه دې غمگینې ترانې ځي او راځي

د خوب فرېښته

آینه مې د زړه پټه د ژوندون په غبارو کې
تېرومه شپې او ورځې د اغزیو په سرو کې

پر زرګي باندې مې بار دي د غمونو درانده پېټي
نه یې وړای نه یې زغمی سم ورکه ورکه یم فکرو کې

قد مې خم لکه د نون سو د غمونو داغ په زړه کې
رڼا نه وینم په سترګو بس اوسېرم په تیارو کې

ای د خوب فرښتې راسه ستا په غېږ کې مې دمه کړه
جگي جگي درنه جار سم ځای به درکړمه لېمو کې

خو شپې مې کړه آرامه دا غمونه رانه هېر کړه
زما د زړه بلبل بندي دی د غمو په پنجره کې

لږ د تېر وختونو خوا ته د غمونو د غره شاته
ما له ځانه سره بوځه په پستو پستو وزرو کې

ما له ځانه سره بوځه له دې ځایه لرې لرې
لږ دمه رالره راکړه د آسمان په کنارو کې

هار د ستورو راته جوړ کړه چې مې ژوند رڼا رڼا شي
نېک تعبیر به د خوب وکړي (محبوبي) په وینښدو کې

د مرغلرو امپل

د هغه کس پر حال وکانده ژړا
چې په فکر نه د ځان وي نه د چا

هم د بل په فکر اوسه هم د ځان
ته د بل رنځ ته دوا سه بل به ستا

د نن کار په نن کوه سبا دې نسته
نن حاصل کړه خپل مقصد او مدعا

فرصتونه که عبث له لاسه ورکړې
ډېر ارمان او پښېماني به وکړې بيا

د ژوند هر دم غنيمت دی په دې پوه سه
دُر، گوهر له لاسه مه باسه وړيا

په هر ځای کې دې آبرو او عزت ساته
چې آبرو له لاسه ورنه کړې آشنا

مرغلره په آبرو وي قدرمنه
بې آبرو لکه سپين کاني د دريا

خان د بل پر اوږو بار نه کړې هېڅکله
خو چې توان لرې ستومانه کړه هوسا

حيوان گوره د بل بار وړي تر منزله
خو خپل خان نه باروي د بل په شا

خانته خای د خلکو زړونو کې پيدا کړه
بيا نو خان گڼه د ټول جهان پاچا

که دې خای په زړو کې نه و یک تنها يې
که دې ډکه وي له خلکو هره خوا

که دې نن تر پرون ښه و په دې پوه سه
چې تر نن به دې روښانه وي سبا

(محبوبي) ټوله دا ستا لپاره وایم
زما نسته بله بله مدعا

د جنگ اور

تورې وريځې طوفانونه خونړي څر سېلابونه
زمور پر ملک باندې خپاره سوه وړانوي آباد کورونه

خوښي ورکه سوه ژړاده په هر کور د غم نارې دي
له هر کوره څه راوځي سوي سوي فريادونه

د باروتو په لمبو کې زمور سر او مال سوځېږي
پورته کېږي مو له ملکه سرې لمبې او تور دودونه

د ژوند ترخې او خوږې |

ماشومان جنگ کې پيدا سي بيا د جنگ په اور کې سوځي
وايي نه خسته له ژونده هيڅ خوښي او لذتونه

په نامه د آبادۍ چې څوک راغلي دي و وطن ته
آبادي يې هدف نه ده، لري خپل خپل مقصدونه

د غفلت له خوبه وينې شئ دا هم هغه زور دښمن دی
تښتولي زموږ پلرو وو رانه اخلي کساتونه

موږ په تللو باندې وياړو خپله هيڅ نه يو هيڅ نه سوو
باتوران د خپل زمان وو که مو پلار وو که نيکونه

امانت د پلار نيکونو راته پاتې دا وطن ؤ
وطن پلورو پر پرديو وژنو خپل سکني وروڼه

څومره ځای د خجالت دی ژوند مو ډک له پېغورونو
د پرون گيدر زمري سو او کوي راته گواښونه

(محبوبي) ساتلی نه سم دومره غم د زړه په کور کې
د قلم په وږه ژبه واييم خپل د زړه حالونه

نه پوهېږم

بیا مې څه پر زړه تېرېږي نه پوهېږم
زړه مې ځي رانه ډوبېږي نه پوهېږم

د غم وریځې مې پر زړه باندې خپرې سوي
له لېمو او بنکې بهېږي نه پوهېږم

غليم ته

نن پر ما غليمه مه كړه غورځنگونه
چې سبا بيا درنه اخلم كساتونه

كه هر څو زمرى له پښونه وي لوېدلى
په تش گواښ له گيدړانو باسي زړونه

راسه ورکړو و یو بل لره لاسونه

راسه ورکړو و یو بل لره لاسونه
لرې لرې کړو له منځه دېوالونه

لا تر خوبه ته جدا، زه به جدا یم
راځه راسه چې شریک کړو سره زړونه

غلیمانو ته جدا، زه یې جدا کړم
زه او ته یو د یوه پلار اولادونه

تا په ما وژني او ما بیا په تا وژني
غلیم نه کوي پر ما او تا رحمونه

راځه راسه د دینمن لاسونه لنډ کړو
جنگوي د خپل هدف لپاره وروڼه

خپل وطن یې ځان ته جوړ ثاني جنت کړ
ورانوي په ما او تا د بابا خونه

پښې زموږ پر سر وږدي او جگوي ځان
له پلرونه یې زده کړي دا چلونه

زه او ته په يو او بل نامه جدا سوو
و د بنمن لره مو ورکړه فرصتونه

ولې ولې په رڼو سترگو ویده یو
په لستونو کې ساتو ځان ته مارونه

مور ویده یو د غفلت تر تلک لاندې
غلیمان مو پر سرو کوي غولونه

که د جهل نقاب لرې کړو له سترگو
رامعلوم به سي د خپل عمل زیانونه

که په یو لاس قلم بل کې خنجر واخلو
په اخلاص ورکړو یو بل لره لاسونه

نه د بنمن را رسیدای سي زموږ تر کوره
نه به جوړ کړي راته کور کې دوزخونه

که په نور د علمیت سترگې رڼا وای
(محبوبي) پر مور به نه وای تور تمونه

رشوت خور ته!

رشوت خوره! آلوده دې کړ ځان ولې؟
په پیسو باندې دې خرڅ کړ ایمان ولې؟

په خوله لافې د تقوا او صداقت کړې
درنه هېر سي د عمل پر میدان ولې؟

نه ویرېږې د وجدان له محکمې نه
ځان ته گټه غواړې بل ته نقصان ولې؟

خزانې دې کړلې ډکې له حرامو
ساتې ځان ته ښاماران او ماران ولې؟

د حلالې نفقې په خیال کې نه یې
له حرامو ډکوې دسترخوان ولې؟

د بل عیب لره په غټو سترگو گورې
و خپل عیب ته دې رانده سوه چشمان ولې؟

چې مقام لري د هغو اطاعت کړې
په بې وزلو باندې نه کړې پرسان ولې؟

ته چې خوږې د ورونيو غوښې نه مېرېږې
بيا دې ځان بولې کامل مسلمان ولې؟

د لېوه غوندې حملې وهې هر لور ته
ټيټوې اوچت مقام د انسان ولې؟

تا د زړه كعبه چټله په خه شان كړه
دا ساتې په صومعه كې بُتان ولې؟

هر خه پاتې دي او يو كفن به يوسي
په دوه لاسه ټولوې ډالران ولې؟

(محبوبي) دې و دې كار ته يم حيرانه
په عمل باندې دې نه يې پښېمان ولې؟

یتیم ماشوم

دا یتیم دی نه یې پلار سته نه یې وروڼه
لار کې ناست له هر چا غواړي خیراتونه

وچې شونډې، سپېره مخ او پښې یې لوڅې
په امید وړاندې کوي واړه لاسونه

په غرور کې هر څوک ځي ترېنه تېرېږي
نا امید چې سي له خولې باسي آهونه

د هر چا د قدم خاورې پرې بادېږي
پر بنایسته مخ یې پراته سپېره گردونه

نه قلم نه یې کاغذ په لاس کې ونیو
ورې خېټه ترېنه غواړي خوراگونه

کوم ظالم صیاد ترې ښکار خواړه دوستان کړه
چا ترې واخستل د ژوند ښکلي نعمتونه

هک حيران يوازې پاتې سو ميدان کې
چاته ولاړ سي او پر چا وکړي عرضونه

دا د چا د گناه پېټې ور په سر شو
چې پر سر وړي د اغزو درانده بارونه

دی به هم د چا د دواړو سترگو تور و
ده به هم کول پر چا باندي نازونه

دی به هم د کوم يو باغ د ونې گل و
خو پرې راغله طوفانونه خزانونه

گل له ونې ونه باغ خخه جدا سوه
نيمه خوا سوې ټولې هيلې ارمانونه

(محبوبي) خوک چې په خوار زور آزمايي کړي
له اسمانه دې پرې پرېوځي تندرونه

زما خوږې مورې!

هېره به مې نسې په کلونو زما خوږې مورې
ستا په بېلتانه کې تېرومه ورځې شپې مورې

ستا د هجر مار د زړه پر سر باندي خوړلې يم
ځي مې له لېمو څخه د اوبسکو فوارې مورې

هر څه هېروى سم خو ستا مينه هېروى نه سم
نه مې ځي له ياده ستا خوږې خوږې قيصې مورې

زه دې د صحبت او بيا ليدو په انتظار ومه
نه وم انتظار ستا د تابوت او جنازې مورې

بار د هجر دروند سو مورې ستا په دې ناتوان زړگي
سر دې له زړگي نه سوې د وينو فوارې مورې

ډک زړه له دردونو سره ولاړې له دنيا څخه
يو دې وړې لحد ته د دردونو خاطرې مورې

هغه وخت پنده سوم او په سترگو مې څه نه لیده
غوږ ته چې مې راغلي ستا د مړينې انگازې مورې

سترگو دې د مرگ وخت کې خاړل د راتلو لار د چا؟
سترگې دې کږې وې په طرف د دروازې مورې

خه وبل دې غوښته خو مرگي دې ژبه بنده کړه
پاتې سوې پر ژبه نا ويلې کلیمې مورې

ما دې لار خاړل د اميدونو د کړکۍ خخه
ستا بېلتون مې وشنيدل په سترگو کې ايرې مورې

زما ټول اميدونه، ټولې هيلې نيمه خوا سولې
بېرته ناامیده راغلم ستا تر هديرې مورې

ستا له نوم خه جار سم ستا له قبره دې لوگۍ سمه
تا باندي پرته دي د سپېرو خاورو ډېرې مورې

راغلي له خو کالو پس بيا غېږې د وطن لره
لنډې دې پر ځان کړې د هجرت اوږدې شېبې مورې

ستا پاکو شيدو باندي قسم زه (محبوبي) کوم
نوم به دې اوچت کړم که مې پاتې وي خو شپې مورې

زما نه دي

خومره بڼكلي دي دا غرونه خو زما نه دي
شنه لمن كې ژير گلونه خو زما نه دي

شنې شنې ونې شين چمن شينكي باغونه
رنگ په رنگ هر خوا گلونه خو زما نه دي

خوشبويي راولاړېږي له هر لوري
چا شيندلي دي عطرونه خو زما نه دي

شنې رنې اوبه روانې دي سيندو كې
له خوښۍ وهي موجونه خو زما نه دي

گل بلبل لره د مینې دام دی اېښی
پکې ښکېل دي مین زړونه خو زما نه دي

دلته مینه، دلته خوند دلته خوښي ده
هره خوا ته هوسونه خو زما نه دي

د ځوانۍ نیشو کې غرق زلمي او پېغلې
کوي هر خواته سیلونه خو زما نه دي

پردي خلک، پردی خاوره، پردی ملک دی
پکې سته ډېر نعمتونه خو زما نه دي

(محبوبي) د خپل وطن پر حال ژرېرم
څه کړم داسې بهارونه چې زما نه دي

دا مې کور دی

دا چې اور پکې بلېږي دا مې کور دی
چې لوگي ترې پورته کېږي دا مې کور
دی

دا چې اوري له هر لوري پرې اورونه
چې ژړا ترېنه جگېږي دا مې کور دی

دا چې ډک سو له کونډيانو یتیمانو
دا چې څوک نه پرې رحمېږي دا مې کور دی

د وطن ناويانې پاتې سوې سرتورې
زلميان گور ته روانېږي دا مې کور دی

له بې وزلو سره توان د وتو نسته

د وطن غږ کې سوځېږي دا مې کور دی

د وطن مور سوه په سرو لمبو کې پاتې
خپل بچي ترې بېزارېږي دا مې کور دی

حال، ماضي او مستقبل مې پکې سوځي
د دښمن امر چلېږي دا مې کور دی

څوک ترې ولاړه څوک يې وسوه په لمبو کې
د زړگي سر مې غوڅېږي دا مې کور دی

لويه خدايه دا دوزخ بېرته جنت کړه
(محبوبي) درته ژړېږي دا مې کور دی

د افغاني بنځو هوږ

مور يو افغانانې او ددې خاورې بچيانې يو
 سوله صفا غواړو مور د سولې عاشقانې يو
 مور د ملیتونو ترمنځ مینه او وروړي غواړو
 زور او زیاتۍ نه منو حقوق یې مساوي غواړو
 دغه زموږ لار ده په دې لار باندې روانې يو
 سوله صفا غواړو مور د سولې عاشقانې يو
 پت لرو، عزت لرو مېرانه شجاعت لرو
 قام سره په وینه کې جذبې د محبت لرو
 مور د خپل اولس او خپلې خاورې فدايانې يو
 سوله صفا غواړو مور د سولې عاشقانې يو
 جنگ څخه نفرت لرو په سوله کې ژوندون غواړو
 مور د ملیتو تر منځ د مینې پیوستون غواړو
 مور د جنگ په اور کې سوې سوې پتنگانې يو
 سوله صفا غواړو مور د سولې عاشقانې يو
 نن که غلیمان راته په ټیټ نظر کتل کوي
 زموږ په ځورېدلو او ژړا باندې خندل کوي
 غچ به ترېنه واخلو د احمد بابا لمسیانې يو
 وایې (محبوبې) چې مور د سولې عاشقانې يو

د زړه خواله

خوږې چې هلته پر تا څه تېرېږي
دلته هغه زما پر زړه تېرېږي

زه دلته خورمه د هجرت څپېږي
ووايم څه چې پر ما څه تېرېږي

ورونو مو وړان کړه راته خپل کورونه
زما او ستا به چيرې شپه تېرېږي

سترگې مو کښته سوې ملالې سره
چې غمازان مو پر کوڅه تېرېږي

جهان په لور د تمدن روان دی
زموږ کلونه په جگړه تېرېږي

موږ خو وياړلي تاريخونه لرل
خرخ د تاريخ نن سرچپه تېرېږي

د غلیمانو په دامو کې بند سوو
گوره چې نور به پر موږ څه تېرېږي

غليم مو خوا کې په نخرو نخرو ځي
ورونه مو ځورنده شمله تېرېږي

د ژوند په بحر کې غرقېږو خوږې
نن مو کښتۍ کره وړه تېرېږي

د (محبوبي) له زړه نه وينې څاڅي
د غمو غشي يې تر زړه تېرېږي

د امیدونو غوټۍ

خدایه زما خاوره بېرته زما کږه
د امیدونو غوټۍ مو وا کږه
د وطن یاد کې سوځم ویلېږم
په پردي ملک کې ژاړم کږېږم
مجنون ته ورکه لایلا پیدا کږه
دوه مین زړونه بیا خوا په خوا کږه

د جنگ وریځې پر ملک خپږېږي
د سرو اورونو باران ورېږي
دا توري وریځې تر غرو فنا کږه
د امیدونو غوټۍ مې وا کږه

وطن مې ډک سو له یتیمانو
خوښي ترې یوږه جگړه مارانو

د جنگ غوښتونکو خونه تالا کړه

د امیدونو غوټۍ مې وا کړه

دا ملیتونو نه دا اولسونه

شونډې یې وچې ژیر یې مخونه

دا وچې شونډې بیا په خدا کړه

د امیدونو غوټۍ مې وا کړه

دا شنډې ونې سوي باغونه

وچ چمنونه سپرې ډاگونه

سمسور سمسور یې ډک له ښکلا کړه

د امیدونو غوټۍ مې وا کړه

(محبوبې) کاندې داسې سوالونه

لرې په زړه کې ډېر امیدونه

خدایه چې غواړم دا را عطا کړه

د امیدونو غوټۍ مې وا کړه

ساعت څه وايي؟

راسه غوږ سه و ټک ټک ته د ساعت
په هر رغ کې يې درسونه د عبرت

تاته وايي سترگې پرانيزه غافله
تاته نه بنايي خوبونه د غفلت

هسې نه چې ژوند په خوب درباندي تېر سي
لاس به موږې درنه تېر به وي ساعت

مراد له ژوند نه خوب خوړل د انسان نه دي
ځان خبر کړه د ژوندون په مقصوديت

ته د لارې په سر مه کوه خوبونه
د ژوندون کاروان دې درومي په سرعت

زما په هر اواز کې ستا د ژوند زوال دی
ځان خبر کړه په دې راز او حقیقت

ماته گوره لکه زه چې هسې درومم
ته هم هسې کوه مخ ته حرکت

د ژوند باغ دې له اغزینو بوټو پاک کړه
گلان وکړه چې تېر نه سي مهلت

نېک عمل وکړه چې یاد په نېک نامه سي
د حیوان په شانې مه کوه رحلت

دا جهان کاروان سرای دی د پردیسو
څوک راځي څوک تریښ ځي په هر ساعت

(محبوبي) اول د خلکو خدمتگار سه
بیا د زړونو په تخت وکړه سلطنت

خدای رو نه رغېر مه

پاخېره طبيبه نوره مرم نه پاتې کېر مه

خدای رو نه رغېر مه خدای رو نه رغېر مه

ماته را لوبدلي له خو کالو دا رنځونه دي

زړه کې مې جوړ سوي په زخمو باندې زخمو نه دي

هر چا مې مندلي په زړگي کې خنجرونه دي

زخم د زړگي مې اوس ناسور سو پرې پوهېر مه

خدای رو نه رغېر مه خدای رو نه رغېر مه

ډېره کرېدلي، دردېدلي، ځورېدلي يم

ډېره په اغزو کې منزلونو ژوبلولي يم

ستونزو د ژوندون نوره له پښو نه غورځولي يم

شمع غوندي سوځم سوځېدو کې محو کېر مه

خدای رو نه رغېر مه خدای رو نه رغېر مه

تا چې مخ ته اېښي زما علاج ته درملونه دي

کوم درد به دوا کړي ستا ناکامه کوششونه دي

زما خو يو درد نه دی بې حسابې مې دردونه دي

زه له خپلو هیلو سره يو ځای خاورې کېر مه

خدای رو نه رغېر مه خدای رو نه رغېر مه

شوم طالع

نه پوهېږم نن مې ولې قلم گوتو کې لږزېږي
نن مې بيا د زړه په کور کې انتقام غشی څرخېږي

د پرديو په لمسون مې ورور پرديو سره مل سو
خپل وطن وړانوي خپله د ورور مرگ ته خوشحالهېږي

د وياړونو څلې وړان سوې ټول وطن تالا والا سو
د نیکو له هديرې مو شني لوڅرې پورته کېږي

خوانان سوځي په لمبو کې يا پردي ملکو ته تښتي
د وطن ناوې سرتوره و غلیم ته پاتې کېږي

د پردي داړه مارانو زموږ جونگره باندې جنگ دی
زه او ته چې سره یو سود دوی لاس او پښې غوڅېږي

د هاتیانو ترمنځ جنگ دی زموږ هېواد د جنگ ډگر سو
د هاتیانو تر پښو لاندې زموږ هر څه تباہ کېږي

سترگې وگرځوه شاته دا هم هغه زور دښمن دی
لږ تاریخ ته نظر وکړه زور دښمن کله دوستېږي

مقصد زور، چالونه نوي، نقاب نوي، لومه نوي
ساده گان باندې غولېږي ساده گان پکې بندېږي

(محبوبي) طالع دې شوم دي چې خپل یار درته اغیار سو
له پرديو گيله مه کړه گيله خپلو څخه کېږي

د خوب دنيا

ما خوب لیده په خدای رو چې موسم د نوبهار

وي

راغلی د ښکلا فصل پر ښار د کندهار وي

گلونه غوړېدلي د بلبلو پر چغار وي

خوښي او هوسونه وي د مینې جوړ بازار وي

همزولو سره گرځم په چمن کې هرې خوا ته

په برخه مو خوښي وي درد او غم وي رانه پاتې

ما خوب لیده عالمه چې یو ښه ښکلی چمن وي

یو خوا ته مې گلاب او بلې خوا ته نسترن وي

گلونه مې ټول کړي ترېنه ډکه مې لمن وي

یو بل په گلو ولو په گلونو مو ویشتن وي

د شنه بخمل فرشونه وي هوار و هرې خوا ته
آبشار د غره له سره په مستې راځي بېديا ته

ستون سوي ترې وختونه وي ځواني وي نوبهار وي
د زړه حالونه وايو نه څه ويږه نه څه ډار وي
غماز او غليم نه وي زمور زړونه په قرار وي
د زړه غوتې پرانيزو ټول رازونه مو آشکار وي

زه گورم و همزولو ته په مينه دوی و ماته
يو بڼکلی مازديگر وي لمر ورو ورو ځي د غره شاته

چې سترگې مې را پرانيستي نه گل و نه بهار و
راغلی د گلونو او بلبل په کور ناتار و
پرته پردی کوټه کې وم نه ملک او نه مې ښار و
د هجر درد او غم مې پر زړه پروت لکه ښامار و

نه ښار د کندهار و نه ځواني وه راته پاتې
د خوب نړۍ کې تللي وم د تېر وختونو خوا ته

په مهاجرت کې - پاکستان

ښځه څوک ده؟

ښځه مور، ښځه مېرمن، هم لور او خور ده
هم د پلار په درد دردمنه هم د ورور ده

د اولاد خدمت پالنه کړې په مینه
پرستاره، مددگاره د خپل کور ده

ښځه وايي زور زیاتې کړې په ما ولې
دا نړۍ مو گډ تپتوبی گډ مو کور ده

چا پاللي چا روزلي یاست لږ ځیر سئ
بل څوک نه ده بل څوک نه ده هغه مور ده

پرمختگ د نړۍ ټول زما برکت دی
دا نړۍ زما په قوت باندي سمسور ده

ته عاجزه او یا کچه ما ته وایي
زه عاجزه نه یم مټو کې مې زور ده

مشاهير د نړۍ ټوله ما روزلي
د کامياب بچي تر شا ولاړه مور ده

چې نړۍ ته راسم ولې خفه کېږې
دا نړۍ زما او ستا د مينې کور ده

زه د سولې فرشته يم سوله غواړم
سوله زما د زړه آرزو د سترگو تور ده

نيمه برخه د نړۍ په ما آباده
نيمه برخه ستا له لاسه سوی سکور ده

د نړۍ و پرمختگ ته نظر وکړه
ستا گفتار، کردار، رفتار د شا پر لور ده

بس دی نور د جهالت له شاه نه ووځئ
د علميت رڼا خپره په هره لور ده

(محبوبي) ډېوه د علم لاس کې واخله
د علميت رڼا په جهل باندې زور ده

بڼه اولاد

بڼه اولاد د زړه تېکور دی
افتخار د پلار او مور دی

خدای دې نه کړي څوک بد لارې
بد اولاد د قام پېغور دی

نه پوهېږم

بیا مې څه پر زړه تېرېږي نه پوهېږم
زړه مې ځي رانه ډوبېږي نه پوهېږم

د غم وړېځې مې پر زړه باندې خپرې سوې
له لېمو او بڼکې بهېږي نه پوهېږم

غليم ته

نن پر ما غليمه مه كړه غورځنگونه
چې سبا بيا درنه اخلم كساتونه

كه هر خو زمرى له پښو نه وي لوېدلى
په تش گواښ له گيدړانو باسي زړونه

د شعر بلبل

زما د شعر بلبل گونگ سوی رغېدل نه کوي
وزر يې مات سوه تېرېږي آلوتل نه کوي

په سترگو وینې په غوږ اوري خو زمان يې پر خوله
د خاموشۍ مهر وهلی دی وبل نه کوي

خدایه

خدایه زړه که مې خوشحال کړې څه به وسي
نه دردمن نه یې ملال کړې څه به وسي

د زړه کور مې له خوښیو څخه ډک کړې
رانه لرې هر جنجال کړې څه به وسي

د اولس دردونه

بیا راځي و گلستان ته زاغان ورو ورو
له گلشنه څخه ځي بلبلان ورو ورو

بیا پرمخ د اسمان راغلي توري وربځي
بنکلی لمر سو په پردو کې پنهان ورو ورو

ځالي وړانې سوې د سولې د کوترو
ترې چارپېر سوه د جنگونو دېوان ورو ورو

د ون همت سوه بيا د ورور وينو ته تږي
په لاسو كې خوځوي خنجران ورو ورو

د وطن خزانې بيا سوې ورته پاتې
له هر خوا ورته راځي بساماران ورو ورو

دروازې د علم او پوهې تړل كېږي
جاهلان سوه د اولس واکداران ورو ورو

د دې خوار اولس دردونه څوك دوا كړي
چې ترې درومي يې د رنځ طبيبان ورو ورو

(محبوبي) د خدای له دره مدد غواړم
چې نابود كړې د وطن دښمنان ورو ورو

مناجات

خدایه (ج) مور له گمراهی نه په امان کړې
د اسلام پر پاکه لاره موروان کړې

نېک گفتار او نېک کردار مو په نصیب کړې
د زړه کور کې مو پیدا د دُرو کان کړې

چې خدمت ستا د بې وزله مخلوق وکړو
ته پیدا زموږ په تن کې هسې توان کړې

ستا مخلوق یو او و تالره در درومو
دا کاروان مو له خطرې په امان کړې

د باطن او د ضمير صفایي راکړې
لکه لمر مو منور پر ټول جهان کړې

له حرام او خیانت څخه مو ساته
د زړه کور کې مو د حق څراغ روښان کړې

ورور وژنه دلته بنده کړې خالق
ټوله وروڼه یو پر بله مهربان کړې

د دوی زړونو کې د مینې څراغ بل کړې
د وحدت په ډېوه ټول دا پتنگان کړې

د جنگونو توره وربخ کړه رانه لري
یو د سولې لمر راپورته پر اسمان کړې

د وړانۍ په نیت چې لاس راغځوي څوک
سر یې غوڅ، مال یې تالا او کور یې وړان کړې

(محبوبي) لاس په دعا درته نیولي
خدایه (ج) ته یې مستجاب د خولې بیان کړې

د هجرت دردونه

ای زما گرانه وطنه، زما روح او زما تنه
زړه مې ډک ستا له یادونو زما د پلار نیکه مسکنه

ستا نه لرې دلته پاييم، دلته پاييم خو تا ستاييم
د هجرت زنځير په پښو کې د فراق ترانې واييم

زه لرم دومره دردونه، زه لرم دومره غمونه
لکه ډک چې وي له کانیو لوی بحرونه، لوی سیندونه

نه په زړه کې نور ځایېږي، نه په ژبه بیانېږي
زړه کې جام د صبر ډک سو، زړه مې چوي نه پاتې کېږي

چاته ووايم حالونه، چاته وایم رازونه
څوک به درد راته دوا کړي، څوک به راکړي تسالونه

زړه مې هسې سولولی د دنیا ډېرو غمونو
لکه کانی چې د بحر سولولی وي موجونو

(محبوبي) قلم راواخله پرې لیکه د زړه دردونه
د قلم په وړه ژبه کړه بیان د زړه حالونه

ګوندي بار دې د زړه کم سي، ګوندي سپک دې درد او غم سي
ګوندي روح دې لږ آرام سي، ګوندي کم د سترګو نم سي

له پسرلي څخه د يو دردمن اولس غوښتنه

بهاره! دا منم چې فصل د ښکلا يې ته
خزان وهلی ناروغانو ته شفا يې ته
ستا په راتگ غرونه رغونه نوې ساه اخلي
مړو کایناتو لره ساه د مسیحا يې ته
ته چې راجې د خدای له لوري سوغاتونه راوړه
مور ته د سولې او د امن پیغامونه راوړه

بهاره! بل مو پر سرو باندي اورونه دي
راته جوړ سوي په خپل کور کې دوزخونه دي
ورونه د بل په لمسون وینې د خپل ورور تویوي
د غلیمانو لاس وهل او شوم پلانونه دي
د غلیمانو تباهی ته طوفانونه راوړه
او پر سرونو يې له پاسه تندرونه راوړه

بهاره! ته خپلو وږمو کې محبت راوړه
دې سږو زړو ته مو جذبه د حرارت راوړه
چې د وروړۍ شلېدلي مزي باندې بيا وگنډو
د سولې ستن راوړه تارونه د الفت راوړه
موږ ته د پاكي خوږې مينې الهامونه راوړه
د خدای له لوري راته داسې سوغاتونه راوړه

دا د غفلت په خوب ويده اولس بيداره كړه ته
تورې تيارې كړه رانه لرې روڼ سهار كړه ته
لږ ورته ياد كړه د ميرويس او احمدشاه وياړنې
د غليمانو له پلانو يې خبردار كړه ته
متيو ته زور، زړه ته قوت، سر ته فكرونه راوړه
په وينبېدو، په پاڅېدو دا اولسونه راوړه

بهاره! موږ دې نه گلان نه آبشارونه غواړو
نه مست سيندونه، نه چمن، نه شنه دښتونه غواړو
زموږ په منځونو کې بل سوي د نفاق اورونه
د دې دردمن اولس دردو ته درملونه غواړو
چې باندې مړ د نفاق اور كړو بارانونه راوړه
موږ ته د سولې او يو والي پيغامونه راوړه

ناروغ له خدايه څخه کله بل نعمت غواړي
له خپله خدايه روغ وجود، سالم صحت غواړي
مور د جنگونو دېو داړلي يو زخمي پراته يو
دلته هر يو د امن تېرى امنيت غواړي
ته چې راځي مور ته د امن سوغاتونه راوړه
د سولې جام کې د يووالي شربتونه راوړه

د توپ، راکټ، زړه لېزونکي اوازونه اوږو
ددې بې وزله اولس چيغې فريادونه اوږو
بوى د باروتو او د وينو مو دماغ ته راځي
د خپل دردمن ناقرار زړه څه دا رغونه اوږو
بهاره! ته راته قرار او تسلونه راوړه
چې معطر مو کړي دماغ داسې عطرونه راوړه

د ژوند کاروان

د ژوندون کاروان تېرېږي درېغه درېغه
آخري منزل رسېږي درېغه درېغه

له فاني سرايه عالم په کوچېدو دی
د بېلتون موزیک ږغېږي درېغه درېغه

د مرگي قاصدان ځي د هر چالور ته
هر يو خپل په نوم پاڅېږي درېغه درېغه

څوک چې ولاړه بېرته نه راځي دنيا ته
تللي بېرته نه ستنېږي درېغه درېغه

نن په بل پسې ژړا او واويلا کړي
سبا خپله روانېږي درېغه درېغه

چا د نېک عمل توبښه ځان سره يووړه
څوک په بدنامه يادېږي درېغه درېغه

ژوندون ډېر له خپلې غېږې څه شړلي
زموږ نوبت هم رارسېږي درېغه درېغه

حاضر دم دې غنیمت گڼه په ژوند کې
که عبث درنه تېرېږي درېغه درېغه

دا خیال مه کړه چې نور درومي زه به پايښ
دلته څوک نه پاتې کېږي درېغه درېغه

د دنیا په نعمتونو غره مه سه
ټول و بل ته پاتې کېږي درېغه درېغه

هغه تللي در په یاد کړه هغه څه سوه
ستا هم هسې وار تېرېږي درېغه درېغه

څو چې توان لري د خلکو خدمتگار سه
بس همدا دې په کارېږي درېغه درېغه

(محبوبي) د ژوند له بني څه گلان ټول که
کنه وخت درنه تېرېږي درېغه درېغه

د وحدت چيغه

گرانو وطنوالو دا شه وسوه او شه کېږي
ولې مو جونگره د نفاق په اور سوځېږي

ولې مو کېنلاره د نېکو او پلار بدله کړه
ولې مو مارونه په لستونې کې اوسېږي

ولې مو پر سترگو د غفلت پردې خپري دي
ولې زور غلیم راته د ورور غوندي ښکارېږي

دلته غلیمانو اوبه خړې کړې کبان نیسي
دا په خوب ویده افغانان ولې نه پاڅېږي

کله لا تر څو به آواره پر دې ملکو کې یو
کله لا تر څو به سره اورونه را اورېږي

خپلو کې چې وران سوو هر گیدر راته زمري سو نن
غلي ورته ناست یو غلیمان راته گوانبېږي

لاس او پنبې تړلي د قصاب پر غولي ناست یو
ولې د څارویو په څېر ځان راته ښکارېږي

هغه احمدشاه چې دښمن کور کې په لږزه و تړې
نن یې اولادونه له خپل سیوري نه ډارېږي

راسی د وحدت لاسونه ورکړو و یو بل لره
زما او ستا به زور د غلیمانو لاس غوڅېږي

چیغه د وحدت (محبوبي) ورسوه هر چاته
دا د هر افغان د رنځ درمل دی پرې رغېږي

مطلبې ياران

د دې زمان له يارانې بوى د جفا راځي
له دې دوه مخي آشنایانو نه ترسا راځي

د صادق يار پېژندل گران دي د ټگانو ټول کې
زړه کې يې کرکه خو پر شونډو يې خدا راځي

که يې مطلب درسره بند و ځان غلام کړي درته
چې مطلب واخلي نه تپوس کړي نه پر خوا راځي

که مطلبې يار لره ځای د زړه په کور کې ورکړې
نه به دې دوست سي نه په کار درته سبا راځي

د خوښۍ وخت کې دې څوک مخ او څوک وڅنگ ته ناست

وي

د مشقت وخت کې ورو ورو درنه په شا راځي

که ظاهري مقام دې لوړ او دسترخوان دې ډک

و

ټول مطلبان لکه مچان له هرې خوا راځي

نن په نژدې نژدې دوستانو بې باوره سومه
د مار خوږلي له تناب څخه ترسا راځي

خومره به ښه وي چې د خولې او د زړه لار يوه کړو
دې کې رضا هم د مخلوق هم د مولا راځي

رښتيني يار د سترگو تور د زړه ټکور وگڼه
له نژديکت نه يې وزړه ته تسلا راځي

(محبوبي) کانه د بحرونو کې گوهر لټوه
رښتيني يار کله په لاس درته وړيا راځي

لېونی وایي

جهان زما زه د جهان په ننداره يم
که هر څومره لېونی يم له دوی ښه يم

زه و دوی ته، دوی و مالره حيران دي
نه پوهېږم چې دوی څه دي او زه څه يم

د چلونو او فرېبونو بازار تود دی
ورته گورم او د دوی په تماشه يم

ټول عالم د نفس خواهش پسې دی
زه له هر څه بې پروا او بېگانه يم

د ورور غوښې يې خوراک، وینې يې څښاک
دی

خدای دې نه کړي چې به دوی غوندې لېوه يم

نه لېوه غوندې حملې وهم هر لور ته

نه ددوی غوندې حریص او درنده یم

نه لذت وړمه د نورو له ذلت نه
ځکه ټوله راته وایي چې ساده یم

گناه دوی کوي او ما په کانه ولي
خبر نه یم په کوم جرم آلوده یم

(محبوبي) له عالمونو څه جدا سوم
ویرانه کې له خپل ځان سره اخته یم

ځمکې

ځمکې ساتي زړه کې څومره عالمونه
و هر چاته خلاصوي د زړگي ورونه

ډېر غمجن ارمني زړونه دې په زړه کې
تاساتلي د هر چا د زړه رازونه

لالهپانده ژوند چې ډېر وو ستومان کړي
اوس دې غېږه کې کوي خواره خوبونه

څوک غرقاب وو د غمونو په درياب کې
چاله ژونده څخه واخيستل خوندونه

د ژوند کور کې يو څو ورځې مېلمانه يو
تېروو به ستا په غېږه کې کلونه

ډېر ځوانان د هيلو ډک زړه درته راغله
په ژوندون کې پوره نه سوه آرمانونه

پندونه

که بری غواړې زما نورالبصره
په ژوندو کې پاکه لار کړه ځانته غوره

ځانته ځای د خلکو زړونو کې پیدا کړه
چې ونه لوېږي د خلکو له نظره

مدام ساته اعتدال په هر یو کار کې
د افراط او تفریط لار وي پر خطره

اعتبار او اعتماد ځان کې پیدا کړه
په ټولنه کې به تل یې معتبره

څه چې ته غواړې په بل یې هم پېرزو کړه
د انصاف تله دې ساته برابره

لکه شمع رڼايي محفل ته ورکړه
چاپېريال دې په خپل نور کړه منوره

زر چې پاک وي نو له اوره يې څه باک وي
نېک کردار سه ويږه مه کړه له محشره

ابتدا کې د هر کار انجام ته ځير سه
په درياب کې مه گډېږه بې گودره

تل سپما کوه فضول خرڅونه مکړه
چې محتاج نه سې و بل ته د زړه سره

څو چې توان لري د خلکو خدمتگار سه
ځان دې ساته له آزار او له ضرره

انسان فرق لري تر نورو مخلوقاتو
انساني کرامت ساته له خطره

څه چې وايي په عمل کې هسې وکړه
(محبوبي) چې چاته نه سې بې باوره

تېر وختونه

خدایه څه سوه هغه تېر خواږه وختونه
هغه تېرې خوږې میاشتي او کلونه

خدایه څه سوې هغه شپې او هغه ورځې
ډک له مینې او له خونده ساعتونه

څنگه پټ سوه له نظره چیرې ولاړه
هغه تللي پاک سپېڅلي عالمونه

د یارانو منځ کې مینه محبت و
جارول یې له یو بل نه خپل سرونه

که دوستي وه که یاري په صداقت وه
نه مکرونه وو نه فرېب و نه چلونه

که به څوک اخته په غم یا مصیبت سو
غځول یې هر چا مرستې ته لاسونه

دلته امن و، خوښي وه، آرامي وه
نه څه جنگ و، نه د توپ راکټ ږغونه

نه د وینو تویول چاته مباح وو
نه و ځانته چا روا گڼل قتلونه

نه انسان و د انسان وینو ته تېری
نه وړیا وو د سرو وینو سره لعلونه

نه به راسي هغه تللي تللي خلک
نه به زموږ او ددوی وسي دیدنونه

خدایه (ج)! یو ځل خو یې خوب کې ورنسکاره کړه
(محبوبي) ته تېر وختونه، تېر کلونه

خومره ښه

خوږ آشنا مې رارسېږي خومره ښه
له سفره راستنېږي خومره ښه

په بېلتون کې يې پر ما توره تياره وه
د بېلتون شپه سبا کېږي خومره ښه

هغه زړه چې د ناکامه هيلو گور و
کور د مينې ترې جوړېږي خومره ښه

نن دنيا راته رنگينه غوندي ښکاري
تور هم سپين راته ښکارېږي خومره ښه

د راتلو زېري يې ډېره کړم خوشحاله
په گوگل کې زړه نڅېږي خومره ښه

د اميد ډېوه مې بله سوه په زړه کې
هره خوا راته ځلېږي خومره ښه

د زړه کور مې له غمونو څخه ډک
ټول غمونه رخصتېږي خومره ښه

قاصدانو د غماز وړانه وړی
اوس راځي ترېنه خلاصېږي خومره ښه

(محبوبي) د زړه حرم ورته خالي کړ
بس همدلته به اوسېږي خومره ښه

ناکامه هیلې

څنگه دې فلکه زما د زړه خونه تالا کړه
هغه چې ما نه غوښتل هغه دې راته راکړه

مالا شونډې نه وې خلاصې کړې و خدا لره
تا مې خدا واخسته ژړا دې را عطا کړه

ما د هیلو قصر د زړه کور کې آباد کړی و
تا پرې تندرونه له آسمانه را خطا کړه

ما وې زه به جوړ کړم د ژوند باغ کې د گلونو بڼې
تا مې هره هيله په زرگي کې نيمه خوا کړه

دا منم چې ژوند کې هم خوښي او هم غمونه شته
تا يو ته خوښي بل ته غمونه ور په شا کړه

تله د انصاف په لاس کې واخله او انصاف کوه
غم چې راکوې نو بيا خوښي هم راته راکړه

ټوله آرزوگانې مې د زړه په کور کې مه وژنه
لږ څه رحم وکړه څه چې غواړم هغه راکړه

ما د ژوند ترخې ډېرې ليدلې ډېرې خکلې دي
لږ خو مې فلکه له خوږو سره آشنا کړه

نور د (محبوبي) زړه کې فلکه غم ته زغم نشته
هر بد چې دي توان کې وه هغه دي راته راکړه

خلکو

ای خورېدلو خلکو، ای کړېدلو خلکو
ای رنځېدلو خلکو ای دردېدلو خلکو

نه بيدارېږئ ولې؟ نه راپاخېږئ ولې
ورونه په ورونو وژني نه هوبښيارېږئ ولې؟

مور په غفلت کې ډوب يو په جهالت کې ډوب يو
دبښمن په کور کې ساتو په څه وحشت کې ډوب يو

دبښمن مکار دی زمور خلکو هوبښيار اوسئ
د غفلت خوب نه پاڅئ ټوله بيدار اوسئ

مور سره وژنو يو بل، دبښمن خوبښېږي راته
دې نادانۍ ته زمور گوره مُسکېږي راته

زموږ په ذلت کې مدام ځانته لذت غواړي
په بربادۍ کې زموږ خپل ابدیت غواړي

په دې لېوانو باندې خیال د انسان مه کوئ
زموږ د ټاټوبي په غلو خیال د پاسبان مه کوئ

کاشي نرمېږي کله، دښمن دوستېږي کله
زموږ تاریخي دښمنان پر موږ رحمېږي کله

یو ځل تر شا وگورئ خپل تاریخو ته ځیر سئ
د پلار، نیکونو غیرت او کارنامو ته ځیر سئ

مه کړه د بل غلامی آزاد انسان یې ته
د غیرتمنو اولاد، سوچه افغان یې ته

یو لاس کې توره واخله بل کې قلم واخله
د خوشحال خان په پلونو قدم قدم واخله

که مو دښمن مات کړی درته سلام دی زما
(محبوبي) وايي خلکو! دغه پیغام دی زما

راسه راسه

ای زما د زړه قراره راسه راسه
ستا بېلتون کړم ناقاراه راسه راسه

د زړه گل مې ستا بېلتون کړی مړاوی مړاوی
راسه زما د ژوند بهاره راسه راسه

نه مې ورغ کي څه ارام نه په شپه خوب سته
سترگې سرې له انتظاره راسه راسه

ستا د هجر په اورونو کې مکوت سوم
ته مې خلاص کړه له دې ناراه راسه راسه

زړه مې ستا د بېلتانه په تېغ زخمي سو
د زخمي زړو پرستاره راسه راسه

انديبنو دې زما زړه سوری سوری کړ
نه ویرېږې له آزاره راسه راسه

زما له خوا نه غماز څه درته ويلى
ته په څه يې دل آزاره راسه راسه

د روببار په لاس پيغام نه درلېرمه
راځه راسه بې رويباره راسه راسه

کومه ورځ چې دې نامه د جفا راشي
په شپه ژاړم تر سهاره راسه راسه

له هر چا دې د راتلو تپوس کومه
څارم ستا د راتلو لاره راسه راسه

(محبوبي) د شعر په ژبه درته وايي
مه څه زما له کندهاره راسه راسه

وران کور

بيا ژړا جگېږي د کوم خوار جونگره ورانه سوه
مړ د چا خراغ سو څوک بې سر او بې سامانه سوه
نسته رحم نسته په خونخوارو جلادانو کې
شه تباهي راغله لويه خدايه افغانانو کې

بيا ژړا جگېږي بيا څوک بوره، څوک سرتوره سوه
کوم ماشوم بې پلاره او بيا کومه خور بې وروره سوه
ولې اثر نسته په فرياد د يتيمانو کې
شه تباهي راغله لويه خدايه افغانانو کې

زموږ تنکي ځوانان جنگ کې پيدا، جنگ کې فنا سوله
اورې پرې اورونه په پردي لاسو تباہ سوله
خدايه څه لو گډ سو په تنکي تنکي ځوانانو کې
شه تباهي راغله لويه خدايه افغانانو کې

لونهې د ميرويس او احمدشاه څنگه خوارانې سوې
ځي پردي ملکو ته د پرديو مزدورانې سوې
وران يې سول کورونه اوبنکې څاڅي په گرېوانو کې
شه تباهي راغله لويه خدايه افغانانو کې

دلته بيا د قهر تورې ورېځې خرونښدلې دي
کور کې د افغان يې تندرونه غورځولي دي
بيا غوغا سوه گډه (محبوبي) په بې وسانو کې
شه تباهي راغله لويه خدايه افغانانو کې

زما هوډ

نن مې خیال دی خپل تندی به ماتومه
دا له غمه ډکې کرښې وړانومه

زما په برخه ټول غمونه خوښي نسته
دا تقسیم په خپل قسمت نه قبلومه

د فلک له جفاگانو مې زړه شین سو
دا شین والی نن فلک ته ورکومه

د ناکامه آرزوگانو په درياب کې
پر زخمي زړه د خپو ټکړې خوږمه

يا به مات کړم په خپل سر د درياب کانې
يا ساحل ته د بري ځان رسومه

زړه مې چوي د ژوندون له کړاوو څه
نور د ژوند له بنده ځان آزادومه

زما قسمت کې خواږه نسته ټول ترخه دي
نن دا خپل قسمت په خپله بدلومه

دا يې هوډ او دا پيمان د (محبوبي) دی
يا به مرم او يا به ځان کامرانومه

له غمه ډکه شپه

تیاره ده شپه پخه سوه راته نه راځي خوبونه
پر زړه باندي مې راغله د غمونو طوفانونه
چورتونو او فکرونو مې آرام راڅخه یووړ
له غمه سودايي سوم چاته ووايم حالونه
غرقېرم د غم سيند کې په هر خسي- پورې لاس نيسم
نه لاس څوک راکوي نه را معلوم دي گودرونه
سپلی او طوفانونو کړم اسيره په خپل منځ کې
پاخېرم بېرته لوېرمه او خورمه ټکرونه
اورده د غمه ډکه شپه، تياره ده او چوپتيا ده
لمر څرک نه معلومېږي او ويده دي عالمونه
دم چُف د ملایانو هم اثر راباندې نه کړي
دردونه نه کمېږي بې تاثيره سوه دمونه
زما ربه ستا بنده يم ستا کرم او رحم غواړم
نور مه اوروه ما باندي د قهر بارانونه
خالقه دا ملال زړه مې خوشحال په خپل کرم کړه
د غم زنجير کې ښکېل يم رانه مات کړه زنجیرونه
محبوب مې ته يې ربه (محبوبي) دې در کې ژاړم
له تانه مدد غواړم لرم ستا نه امیدونه

د میوند غمیزه

پر زړگي باندې مې راغله بیا دردونه نوي نوي
د زړه زخم کې مې جوړ سوه نور زخمونه نوي نوي

ای زړگيه ته به څنگه په آرام او په قرار سې
له هر لوري پرتا کېږي گوزارونه نوي نوي

زما پر گرانو وطنوالو تندرونه را ورېږي
بیا یې وسول پر سرونو غولونه نوي نوي

له هر کوره څه راوځي سوي سوي فریادونه
د کورونو مخ ته گورم تابوتونه نوي نوي

نوي نوي تابوتو کې نوي نوي ځوانان گورم
هر تابوت څخه څڅېږي سره لعلونه نوي نوي

زما د خوار اولس په وینو دښتې سرې سوې غرونه سره سوه
خدایه ورکړې و قاتل ته عذابونه نوي نوي

زجر وړ نه کړې لحده دې تنکي تنکي زلمو ته
په ژوندون کې يې ليدلي ډېر زجرونه نوي نوي

ای لحده! لکه مور چې خپل ماشوم په غېږ کې ساتي
ته هم هسې تازه ساته دا گلونه نوي نوي

ای زما خوارو، وړو، لوڅو لالهاند اولسونو
و کوم لور ته مو کوله سفرونه نوي نوي

د مړۍ پيدا کېدو ته تلاست پردي پردي ملکوته
پر ځانونو مو قبول کړه خطرونه نوي نوي

خپل وطن کې مهاجر ياست نه مو کور او نه ډوډۍ سته
هر قدم کې درته جوړ دي پاتېکونه نوي نوي

د ميوند غميزې ډېره (محبوبي) کړه ناقراره
نن ليکي د زړه په وينو خپل دردونه نوي نوي

تاته وایم گاونډیه!

زما گاونډیه دا ورځ نه درته پاتېږي گوره!
چې پر ما خاندې دا خندا دې ژړا کېږي گوره!

ته چې زما د کور وړانۍ لپاره پلان جوړوې
څوک چې د بل کور وړانوي کور یې وړانېږي گوره!

دا څر سېلاب چې راروان دی زما او ستا په لوري
ستا هم په دې سېلاب کې سر او مال غرقېږي گوره!

ته چې زما د سر په بیه بنگلې جوړوې
دا بنگلې دې په دوزخ باندې بدلېږي گوره!

نن ما په تا وژني او ته یې د سبا نښه یې
نه پر ما رحم کړي او نه پر تا رحمېږي گوره!

دلته چې اور د نفاق بل سو ورته خس مه راوړه
اور چې زور واخلي ستا و کور ته هم رسېږي گوره!

ته ابادي خپله زما په بربادۍ کې وينې
د خدای لعنت پر داسې چا باندې ورېږي گوره!

ځانته کبان نيسي او ما لره اوبه خړوې
چې بل ته شاه باسي څوک خپله پکې لوېږي گوره!

دا په بمونو وړان کورونو ته مې مه مُسکېږه
انتظار وکړه ستا کورونه هم وړانېږي گوره!

دوه ژبې مه ساته په خوله کې دوه مخي مه کوه
نور دې نقاب ورو ورو له مخه پورته کېږي گوره!

يا زما ملگری سه يا مل سه د غليمه سره
دوې هندوانې په يوه لاس نه نيول کېږي گوره!

زړه کې دې يو څه خو په ژبه باندې بل څه وايي
(محبوبي) ستا و دې چلو ته حيرانېږي گوره!

که زما او ستا زور سره يو سى لوى قوت به جوړ کړو
بيا غليمان زموږ تر کورو نه رارسېږي گوره!

راځه چې څو صحرا ته

راځه چې سره ولاړ سو له دې ځايه و صحرا ته
د شنو غرونو لمنو ته نښاسته ښکلې بېديا ته
زړگي مې نور تنگ سوي په دې لوړو دېوالو کې
راځه چې سره ولاړ سو د کېږديو تماشا ته
له دې پوښلي کور بندې هوا څه به راووخو
آزاده ساه به واخلو څو تازه تازه هوا ته
ورو ورو به د غمونو پېټي لري کړو له زړو څه
ځانونه به يې غم کړو غم به نه وي راته پاته
غمونه په ټول وسپارو څپو ته د سيندونو
دردونه به هم واچوو د لوړو غرونو شاته
راځه چې يو څو ورځې د کوچيانو مېلمانې سو
غوږ کېښېږدو د ساده خلکو ساده وينا ته

| د ژوند ترخې او خوږې |

شپونکې گورو چې څنگه په دښتو کې رمې څاري
په مینه به غوړ کېږدو د شپونکیو وهاها ته
بیا وگورو ښکاري د غرو هوسی. ښکاروي څنگه؟
هم وگورو له مرگ څه د هوسیو و ځغستا ته
ملگرې به له ځان سره کړو خو کوچیانې پېغلې
یو ځای به سره ولاړ سو د غاتولو تماشا ته
غاتول به کړم را ټول او ترېنه جوړه به کېدی. کړم
په مینه او خندا به یې ډالی. کړمه و تا ته
ښکاره به سره ووايو د خپل زړگي حالونه
زه تا ته د زړه حال وایم ته حال ووايه ما ته
د شپې به ښکلي ستوري موږ ته کړي اشارتونه
سپوږمۍ به په حیرت وي دې زړه وړونکې تماشا ته
نن زړه د (محبوبي) له ښاره موږ راته ښکارېږي
له ښار او له ښاریانو څخه درومي و صحرا ته

د ژوند ډگر

د ژوند ډگر کې هم خزان او هم بهار راځي
کله خپرې تورې تيارې کله سهار راځي
کله د غم د سند خپې انسان په مخه واخلي
کله له هرې خوا خوښي ورته بې شمار راځي
کله پر مخ د انسان بنده سي د هيلو کړکۍ
کله بریا وي هم له در هم له دېوار راځي
کله يې واخلي وزرو کې د نجات فرېښتې
کله يې سرته د زمان د دېو گوزار راځي
کله يې ونه د آرزو د خزان باد ووهي
کله يې وچې خانگې شنې سي پرې بهار راځي
ژړا، خدا دواړه ملگري له انسانه سره

نه بېلېدونکي دي تر مرگه وار په وار راځي
د ژوند سفر کې هم ژورې او هم لوړې راځي
څوک چې همت لري پر دې لار استوار راځي
مدام پر ستونزو بريالي وي د همت څښتنان
ځان و هدف ته رسوي او پر دې لار راځي
که هر څو لوېږي بيا پاڅېږي بې وسي نه مني
برياليتوب په لاس راوړي پر دې بازار راځي

(محبوبي) زړه کې دې ډېوه د اميد بله ساته
تورو تيارو د ژوندانه کې دې په کار راځي
د مايوسۍ زنجير له پښو او له لاسو لره کړه
په حرکت کې برکت د کردگار راځي

له زمانې څه شکایت

د زړه په خونه کې دردونه لرم
له زمانې شکایتونه لرم

نه څه آرام لرم په سر د ځمکې
نه الوتو ته وزرونه لرم

لکه ویشتلې وزر ماتی مرغه
له سوزه ډک ډک فریادونه لرم

که د زړگي ورونه مې خلاص کړم درته
پکې د سرو وینو ډنډونه لرم

له هرې خوا څه گوزارونه خورمه
له هر چا پر زړه داغونه لرم

زمانه! بس ده نور مې مه خوروه
ستا له ظلمو څه داستانونه لرم

پر دې ناتوان وجود مې ورحمېږه
له تانه دغه اميدونه لرم

پر زخمي زړه مې گوزار مه راکوه
نه توان طاقت د گوزارونو لرم

د (محبوبي) له مړۍ لاس لرې کړه
يو څو وروستي دردمن آهونه لرم

دوه مخي انسان ته!

ته هم پوهېږې چې زه پوهېږم
زه هم پوهېږم چې ته پوهېږې

نور دې نقاب كړه له مخې پورته
نور به نه پټ سې او نه پټېږې

نه دې وقار سته په جامعه كې
او نه په نېك نوم چېرته يادېږې

په خوله دې يو څه زړه كې دې بل څه
دوه مخي مه كړه چې رسوا كېږې

په يوه خوله کې دوه ژبې ساتې
له خپل عمله هر ځای شرمېږي

پتېدای نه سي د پردې شاته
د پردې شاته هم معلومېږي

که توبه نه کړې له دې کرداره
د خدای حضور ته څنگه درېږي

صداقت نه کړې په کار او بار کې
و خيانت ته ډېر هوسېږي

مدام ملتيا کړې د بد کردارو
چې نېک کردار وي ترې لرې کېږي

چې نه دې قدر نه اعتبار سته
دا څه ژوندون دی او څه به کېږي

دا ټوله وایم دا ستا لپاره
(محبوبي) وایي که پوهېږي

جفا کار ته!

نن مې بيا پر زړه د غم باران وږېږي
ستا تخمونه د جفا پکې شنه کېږي

ستا جفا مې نوېشته د زړه پر تخت ده
که هر خو يې هېروم نه مې هېرېږي

چې هر بد دې را به زړه کړم سترگې ژاړي
پرهارونه مې د زړه راته خندېږي

چې نظر وکړم د زړه پاکې کعبې ته
ستا جفا لکه بتان پکې ښکارېږي

نادان زړه له جفا کار نه وفا غواړي
لمر په توره شپه کې کله څرگندېږي

د زړه کورته مې غم راغی خوښي ولاړه
د اختر ورځ عاشورا راته ښکارېږي

ستا جفا مې زړه غمجن هم يې دردمن کړ
زخمي زړه مې نه رغېږي نه درېږي

(محبوبي) که بل جفا کړي ته وفا کړه
هر هر چا ته د خپل کښت ثمر رسېږي

و جاهل ته!

نصیحت جاهل ته ټوکې معلومېږي
نه اثر ورباندې کړي نه په خوبېږي

جاهلان لکه تور کاني د سیندونو
په اوبو باندې نه نرم نه سپینېږي

لنډۍ

شربت د وصل راته راكړه
زه يم د هجر جل وهلي مړه به سمه
ستا بېلتانه كړم بې غيړته
له غليمانو څخه غواړم كومكونه
د بېلتون زهر دې ترڅه وه
په ما يې قې كړه د ټول عمر نعمتونه
بيا مورو راته نېكارېږي
چې غمازانو درته څه ويلي دينه
په ټوكو ټوكو مورو سو
زما آشنا د ماشومانو خوي لرينه
گيله له خپلو څخه كېږي
له پردي خلكو څه به څه گيله كومه

مينې دې داسې لېونۍ كړم
په رڼا ورځ مې د كور لار غلطومه
بيا مې چپه سترگه رپېږي
زړه مې درزېږي چې به څه راپېښه شينه
د زرو قدر پر زرگر وي
د معشوق قدر له عاشقه سره وينه
ستا د ديدن باران كه وسي
زما د زړه باغچه به ونيسي گلونه
نيستي د خداى له لوري راغله
خپلو پردو راڅخه واخيسته لاسونه
زه دې رسوا كړم په عالم كې
په لويه لاره كې كوي اشارتونه
مانښام مې خوب لیده جانانه
چې كندهار كې د خرقې زيارت ته ځونه
(محبوبي) نورې لنډې بس كړه
ډېرې لنډې د سړي لا غم زياتوينه

رستم

زموږ د ټولني يوه دردونکې قيصه

اورېدلې مې قيصه ده چې له زهرو نه ترڅه ده
ورته غوږ سئ وطنوالو هسې نه چې افسانه ده

د رستم په نوم يو ځوان و د همدې خاورې افغان و
نه يې ځمکه باندې سوری نه يې ستوري پر اسمان و

خو څښتن ورته ورکړي بنايسته پنځه بچيان وو
دوې يې لوني درې زامن وو تر خپل ځان ورباندې گران وو

يوه ورځ رستم ويله تاته واييم ای مېرمنې
اوس د کليو حال خراب دی دا خبرې کوم سپينې

زموږ همدا پنځه بچيان دي ورته ډېر مو اميدونه
تېروو د دوی لپاره تکليفونه، زحمتونه

خدای دې نه کړي چې رانسي له دښمنه راکټونه
بيا ونه کړي په خوارانو جهازونه بمباردونه

خه چې ولاړ سو و کابل ته هلته بڼه ده آرامي ده
لوی لوی خلک هلته اوسي ارزاني ده پرېماني ده

د دوی کشره لور وړه وه په نامه باندې ډېوه وه
و کابل ته يې د تللو ډېره ډېره تلوسه وه

له خوښۍ نه يې پر شونډو د خدا خپه خپه سوه
تا وې خلاصه دوزخي ته له جنت نه دروازه سوه

د رستم ښځې وبله زه که ولاړه سم تربلخه
د وړو پلاره پوهېرم راسره ده خپله برخه

که کابل لره روان سو هسې نه چې سرگردان سو
نه به کور نه به ډوډۍ وي په ورتگ به پښېمان سو

رستم وويل مېرمنې چې خدای راکړه دا نسونه
خوراکونه به هم راکړي هسې مه کوه غمونه

فيصله يې په دې وکړه چې کابل لره روان سي
په دې خيال چې يې سرونه له خطرې په امان سي

له خپل کلي را بهر سوه د کابل په لور روان سوه
خو په لاره کې ډېر ستړي دا بدمرغه انسانان سوه

رستم وويل مېرمنې هسې مه خوره دزړه ويني
د انسان چې په نصيب وي نو هرو مرو يې ويني

د خپلوانو کور ته ولاړه شپه يې تېره کړه سهار سو
رستم ووتی بازار ته په لټون د کاروبار سو

ټوله ورځ د رستم بنځې له هر چا کول پوښتنه
چې نژدې ستاسې و خواته را پيدا کړی يوه خونه

چې د توپ او راکټونو له خطرې په امان سو
که مو خدای کلی آرام کړ، بيا به کلي ته روان سو

خو يو چا ورلره ورکړه په يو کور کې يوه خونه
چې د څو مياشتو لپاره په دننه کړي سرونه

رستم هر سهار تلی ښار ته مزدوري به يې کوله
شپې او ورځې تېرېدلې روزي خدای ور رسوله

له سهاره تر ماښامه رستم سترې او ستومان و
د اولادو نفقې ته سرگردانه او ستومان و

يوه ورځ چې رستم راغی ډېر ستومانه و خپل کور ته
دواړه لاس يې په دعا کړه د پاک رب دربار ته پورته

رستم وويل ای خدايه! دا زامن راته ځوانان کړي
او پوره مې پاکه خدايه د دې سوي زړه آرمان کړي

نېک عمله او صالح يې لويه خدايه راته لوی کړي
ستا پر دين او شريعت مې برابره لور او زوی کړي

چې له دې ستومانه ژونده څه دمه سم څه آزاد سم
چې دوی وکړي راته گټې زه د دوی په کومک ښاد سم

رستم ډېر لرل سبا ته د خواږه ژوند اميدونه
خو تقدير ورته کرلي وه په برخه کې غمونه

چې په برخه يې هر څه وو هغه ټول يې وليدله
د ازل کرښه يې نه کړه په تدبير باندي بدله

| د ژوند ترڅې او خوږې |

چې سهار سولمر راپوته ددې ځمکې پر آسمان سو
رستم و خوځېد له کوره د خپل کار په لور روان سو

خو شېبې وروسته تر غوږ سوه لږزونکي آوازونه
د هر چا زړه په ټوپو سو، شونډې وچې ژېر مخونه

ماشومان ټول په ځغستا سوه له کوڅې نه راتله کور ته
د رستم بچيان هم راغله په تلوار و خپلې مور ته

د رستم چې تر غوږ سوه د راکټو آوازونه
بېرته کور لره را ستون سو او را تېز يې کړه گامونه

رستم وويل مېرمنې ژر را ټول زموږ واړه کړه
زه به گرمه ډوډۍ راوړم چای تيارې دوی ماړه کړه

چې ماښام وږي ويده سوه زړه مې ډېر ډېر نا آرام ؤ
خو په کور کې مو څه نه وو څه مو کړي وای ناکام ؤ

چې رستم له کوټې ووت او له کوره را بهر سو
یوناخاپه يې پر خونه مزایل را برابر سو

د رستم د امید خونه شنو لوخوږو کې سوه ورکه
رستم چيغه کړه په زوره او را ولوېدې پر ځمکه

یو دم گڼه واویلا سوه لوی واړه ټول په ځغستا سوه
چا بچي خپل ټولوله څوک له ویرې په ژړا سوه

چا رستم په غېږ کې ونیو او نارې یې پر وهلې
لکه مړی غوندې پروت و چا اوبه باندي شیندلې

چا ویل چې هله ژر سئ واړه خاورو نه بهر کړئ
غوندي څوک پکې ژوندي وي ژر ډاکټر باندي خبر کړئ

گاوندیان په تلوار راغله خاورې ژر لرې کولې
په دې خیال چې به ژوندي وي او نارې یې پرې وهلې

د رستم بچي او ښځه چې یې خاورو نه بهر کړه
ټول ویده په درانده خوب وه هر یو ساه و خدای ته ورکړه

د رستم بچي او ښځه دا ځل ښکار سوه د خونخوارو
د بې رحمه قاتلانو، د لوټماره داړه مارو

| د ژوند ترخې او خوږې |

چې رستم کړې سترگې روڼې نه يې ښځه نه بچيان وو
پردي خلک پرې راټول وو نه يې دوست نه يې ياران وو

يو ناخاپه يې له خولې نه يوه چيغه رابهر سوه
سترگې پاتې سولې وچې خپل بچي يې په نظر سوه

د رستم ټول اميدونه د باروتو به اور وسوه
خراغ مړ او کور يې وران سو، رڼا ورځ ورباندې شپه سوه

د غټانو برخې غټې، د خوارانو برخې خوارې
غټان هرې خوا ته تلای سي، خوار ته بندې ټوله لارې

د رستم په کور محشر سو ټول بچيان يې شهيدان سوه
خاورو وينو باندې لژد، دا ښايسته ښايسته گلان سوه

پر خوارانو باندې اوري د راکټو بارانونه
خو د دوی د ژوند په بيه جوړوي غټان قصرونه

دلته چادې اور بل کړې او بيا څوک په کې سوځېږي
چا گناه او جرم کړې او جزا چاته رسېږي

رستم وويله خدايه! ما به كړي وي كبرونه
چې يودم دې رانه واخستل د ژوند ښكلي نعمتونه

ده وې خدايه! خدايي ستاده زما رضا ستا په رضاده
څه چې ستا له لوري راسي زما قبوله ستا عطا ده

خودا يوسوال مې قبول كړه اخرت مې خراب نه كړې
ژوند مې ټول په عذاب تېرسو خود گور عذاب رانه كړې

شپه په دې ناورين سوه تېره د سوږ ژمي سوږ سهار سو
د رستم له اسوېلو نه د اسمان په مخ غبار سو

لمر ځان پټ كړ په پردو كې پر سينه د اسمان نه و
دا ناورين چې پر افغان و د ليدلو توان يې نه و

چې تيارې جنازې سوې خلكو پورته كړه كټونه
ورېځې ورو پرې اوروله جوړ د واورې سپين گلونه

ځمكې وويل بچيانو راځئ زما غېرې ته راسئ
د بي رحمه انسانانو څه را لرې را جدا سئ

| د ژوند ترخې او خوږې |

دوی له تاسې څخه واخستل د ژوندون خواره حقونه
پاک الله دې پر نازل کړي له آسمانه تندرونه

دا دنیا پرېږدئ و دوی ته، چې ماږه پرې دا لېوان سي
خزانې پرېږدئ و دوی ته چې ویده پر بناماران سي

ځمکې خلاص کړه د زړه ورونه، په کې وې ساتل گلونه
ویل زما د زړه په کور کې، اوس کوئ خواره خوبونه

چې له خوارو څخه اخلي خدای ورکړي نعمتونه
هغه خدای دې پر نازل کړي بلاگانې آفتونه

خدایه! اوبسکې د مظلومو ظالمانو ته سپلاډ کړي
د قسرونو سره یو ځای ظالمان په کې غرقاب کړي

اوروي چې څوک اورونه، وړانوي د خوارو خونه
دوی مکوت کړې په دې اور کې چې ترې خلاص سي عالمونه

(محبوبي) اول د خلکو و دردونو ته نظر کړه
بیا قلم په لاس کې واخله ټول جهان باندې خبر کړه

د قلم په وره ژبه د ظالم ظلم بیان کړه
پت یې مه ساته رازونه و جهان ته یې عیان کړه

ښکلي خوبونه

ما خوب لیده په ژوند کې مو پیدا یوه رڼا سي
تیارې کړې رانه لرې را پیدا یو سپین سبا سي

زړگی مې له غمونو او دردونو څه خالي وي
پتري نیولې شونډې له خوښۍ نه په خدا سي

زما د مړاوو هیلو غوټې و سپرې گلونه
چې زړه مې هر څه غواړي هغه ټول راته مهیا سي

رښتیني یاران ناست وي د ټگانو ټولی نه وي
ټگان له شومو هیلو سره ورک سي او فنا سي

نه اورم له کورو څه فریادونه او کوکاري
نه جنگ وي، نه وژل وي، ورک غمونه او ژړا سي

نه فسق وي، نه فساد وي، نه د خوارو خورول وي
قانون او شريعت پر ټول ملت حكم فرما سي

حيرانه سوم چې څنگه دا ملت خوشحاله وينم
له ډېرې خوشحالي څخه مې سترگې په ژړا سي

په سترگو کې مې ډنډ سوې د خوښۍ او مينې اوبنکې
جدا سي له لېمو څه د بڼو څوکو ته راسي

په اوبنکو مې مخ لوند سو او را پاڅېدم له خوبه
ما ووې خدای رحيم دى گوندې شپه پر مور سبا سي

ليدلي (محبوبي) دي نن خواره بنكلي خوبونه
خالقه له تا غواړي چې خوبونه يې رښتيا سي

آسمان مو د جنگو له ورېځو څخه پاک سي
د سولې لمر راپورته سي وطن رڼا رڼا سي

ته نه وې

د مرحوم ډاکټر سيد احمد شاه د مړينې د
لومړي تلين په مناسبت د هغه مرحوم د
مېرمنې له خوا:

زه دې فراق کې لکه شمع ژړېدم ته نه وې
ټوله سوم اوبنکه پر تصوير دې څڅېدم ته نه وې

ستا د بېلتون لمبې مې بلې وې د زړه په کور کې
سر تر قدمه سوځېدم ويلې کېدم ته نه وې

زه دې د بيا راتلو په طمع وم چې بيا به راسې
يا به تلم وره ته يا کړکۍ ته درېدم ته نه وې

تا د سفر لاره بدله کړه جدا سوې له ما
زه دې په لټه په کوڅو کې گرځېدم ته نه وې

کال دې پوره سو نه دې وينم نه دې رغ اورمه
پر ما ناورين و ټوله کال وکړېدم ته نه وې

تا وې يوازې دې د ژوند سفر کې نه پرېږدمه
پر دې اغزنه لار لوېدم، بيا پاڅېدم ته نه وې

د وفا لاس دې راته ګر يوازې دې ګرم
زه دې د هجر په درياب کې غرقېدم ته نوې

چې ستا د سترگو ډېوې مړې سوې نو تياره سوه پر ما
زه د فراق تورو تيارو کې اوسېدم ته نه وې

ستا د مرګي نارې چې وسوه نو محشر سو پر ما
نه مې له ځان نه له جهانه خبرېدم ته نه وې

ستا پر مزار باندې مې خپور ګر د خپل سر پورنې
د قبر خوا نه دې په چيغو پاڅېدم ته نه وې

تر څو چې مرم پر سر ساتم ستا د عزت پورنې
ستا له مزاره (احمدشاه) رخصتېدم ته نه وې

د پښتونخوا پښتون ته!

که ته دلته یې یا هلته یې پښتونه!
لرم ستا سره د مینې پیوندونه
زمور رگونو کې یوه وینه بهېږي
خیر دی دا که مختلف یې وي گروپونه
احمدشاه، میروس، اجمل، که خوشحال خان دی
ټول د یو بابا لمسیان بېل یې نومونه
خیر دی ته که د سیند یو خوازه بل خوا یم
زمور و یو بل ته رسېږي اوازونه
کندهار، که ننگرهار یا پښتونخوا ده
دغه واړه د یوې ونې ښاخونه
پښتانه ټول د پښتو د بڼې گلان دي
پرې ښایسته ده د آسیا د زرګي خونه
د غرض خاونده بېل به سره نه کړې
دا د مینې په تارو تړلي زړونه

| د ژوند ترخې او خوږې |

زموږ د مينې وړانگې وځي له فولاد نه
ته مو مخ ته ږدي د خټو دېوالونه
چې لاسونه د وحدت يو بل ته ورکړو
درکوو درته مرگوني گوزارونه
نن مې مه کړه پر زخمي تن گوزارونه
چې سبا بيا درنه اخلم کساتونه
که هر څو زمري له پښو نه وي لوېدلی
په تش گواښ له گيدرانو باسي زړونه
ورونو خدای لپاره ټوله سره يو سئ
له زاړه غليمه واخلي خپل حقونه
لا تر څو به لاس تر زني ور ته ناست يو
وړو به گور ته خپل نيمگري ارمانونه

(محبوبي) وايي راځئ چې سره يو سو
دښمنانو ته ور نه کړو فرصتونه

زما خطا

ما په مینه و ژوندون لره کتله
له هر چا مې د وفا طمع لرله

ما وې زه به خوږ ثمر له ژونده واخلم
د ژوند ونه مې په مینه لویوله

ما وې زه به یې له سیوري لاندې کښېنم
د خپل زیار ثمر به واخلمه پخپله

چې تکیه مې تل کوله په مخلوقاتو
خپل کرلي مې نن ورېبل په خپله

خه چې گورم زما د خپلو کړو تاثیر دی
نور به نه کوم گيله له یو او بله

آرزوگانې مې لاهو سوې په خړ سيند کې
د اميد کښتۍ مې ورو ورو غرقېدله

د هغې ونې له لښتو نه گوزار خورم
کومه چې ما د زړه په وينو اوبوله

خدای مې هېر کړ له مخلوقه مدد غواړم
نسته نسته تر دې لويه گناه بله

(محبوبي) د هيلو کور و اباد کړی
د تقدير کاتب نور څه ورته ليکله

د مرحوم ډاکټر سيد احمد شاه

په یاد

د زړه سر د سترگو توره د دردمن زړگي ټکوره
زړه مې غواړي ستا په یاد نن چيغې ووهم په زوره

ته زموږ د آرزو باغ وې و تيارو ته مو خراغ وې
ستا د مرگ نارې چې وسوه رڼا ورځ کې سوم شبکوره

دا يو تندر د اسمان و که په ځمکه کې طوفان و
ستا د مينې کور يې وران کړ هره خوا سوه تياره توره

خومره ژر خومره بې وخته د اجل قاصدان راغله
بيابان لره يې يووړې او جدا يې کړې له کوره

ستا د گډ ژوندانه ځاله څنگه ورانه سوه بې وخته
ستا د مرگ طوفان پرې راغی ستا مېرمن يې کړه سرتوره

| د ژوند ترخې او خوږې |

ته د پلار د زړه قوت وي، ته د ورور د بازو زور وي
ته د خور د زړه تسل وي ای د مور د زړه ټکوره

ستا واره ماشومان ژاري خپل خواخوږی پلارجان غواړي
پر مېرمنې دې ماتم دی اور پرې اورې له هر لوره

د ژوندون باغ ته دې راغله څه بې وخته خزانونه
ستا د هیلو کاسه مرگ کړه تورو خاورو کې نسکوره

خویندې وروڼه دې دردمن سوه ستا په غم باندي غمجن سوه
مور دې هم په غم غمجنه ارامي يې ولاړه نوره

د ژوند ستونزو کړاونو سترې کړې و ستومان دی
خپله غېږ کې يې دمه کړه ځمکې خدای و روی ته گوره

احمدشاه درنه لوگی سم ستا تر قبر دې واری سم
ستا بېلتون راباندي زور سو ځکه راغلم ستا تر گوره

غم دې غر د کوه قاف سو زما په زړه کې نه ځایږي
(محبوبي) دې کړه غمجنه خوشحالي يې ولاړه نوره

د غفلت خوب

راځئ وکړو له خپل ځانه تپوسونه
جاروو د چا لپاره خپل سرونه

غليمان ولې دوستان راته ښکارېږي
د غليم لمن کې اچوو ځانونه

د وطن د مور لمن په وينو سره سوه
په لمن کې سره وژني اولادونه

دا په وينو کې چې لغړي د چا سر دی
ولې وژنو خپلې خویندې او خپل ورونه

دلته اور د نفاقونو چا بل کړی
څوک مو اخلي پر سرو باندي باجونه

ولې ولې لا تر خوبه نه پوهېږو
د دښمن او د دوست نه کړو توپيرونه

پلار نیکونه مو د خپل وخت مېرني وو

ماتول يې د دښمن قوي فوجونه

مور میراث د پلار نیکونو پر بل پلورو
زیاتوو خپلې کلداری ډالرونه

یو کفن سره به ځو له دې دنیا نه
خو پرېږدو خپلو بچو ته پېغورونه

دا څه ژوند چې ځان مو خپل واک یې د بل
دی

د پردو په اشاره کوو مزلونه

په رڼو سترگو ویده لکه تصویر یو
نه منزل راته معلوم نه هډفونه

غلیم ما په تا او تا بیا په ما وژني
خړوي اوبه او نیسي خپل کبونه

مور واحد ملت تقسیم پر ملیتو کړ
رانه هېر سوه د نیکونو وصیتونه

خپل وجود مو په خپل لاس ذرې ذرې کړ
غلیمانو ته مو ورکړه فرصتونه

ولې هسې سوې بې قدره زموږ وينې
ولې هسې شان وړيا سوه سره لعلونه

ولې رحم په يتيم او كوندو نه كړو
له تور كاڼو څخه سخت سوه زموږ زړونه

نور د خداى (ج) لپاره خوب د غفلت پرېږدئ
د نهضت پر لوري واخلي قدمونه

له لېمو څه كړئ پردې د جهل لرې
لاس كې واخلي د پوهنې مشعلونه

د غرض لاسونه لنډ كړئ له خپل ملكه
وطن ساتئ او اباد كړئ اولسونه

د وحدت په توره ور كړئ و غليم ته
سخت وژونكي او مرگونې گوزارونه

(محبوبي) وايي واكمن پر خپل ملت سئ
يو ملت سئ سره يو كړئ مليتونه

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English